

كاروان گەزىنەيى چەند
دۇسىپەك تالانى دەخاتە رۈۈ ل3

بۆيىشەۋە

FORWARD بىلاۋكراۋەيەكى سىياسى سۆشبالىستىيە

مانكى دووجار، لە (1)و(15)ى ھەموو مانگىكدا دەرئەچىت

بىلاۋكراۋەيەكى سىياسى سۆشبالىستىيە

سالى چوارەم ژمارە (75) 15/5/2020

كابينەي نوئي عىراق دوور و نزيك نوينەرايەتي خەلكى عىراق و كوردستان ناكات و دريژەپيدەري كابينە شكىستخوار دوووەكانى پيش خويەتي...

ۋەئى ژمارە

چەند گەفتوگۆيەك سەبارەت بە مەملانئى نيوان ھەولير و بەغداو پرسى موچە... لەگەل عوسمان حاجى مارق،

ھيمن مامەند، زانيار ۋەلى، دانا مەنمى، عەلى

عەزىز... لەلاپەرە 11-12-13-14-

15 دەخويئەنەۋە...

دواى زياتر لە ە مانگ لە ناچارکردنى عادل عەبدولمەھدەي بەدەست لەكاركيشانەۋە، سەرئەنجام و دواى بىنەو بەردەيەكى زور، خانەۋادەي بۆرژوازي عىراق ريكەوتن لەسەر كانديدىك بۇ پىكەينانى كابينەيەكى نوئي حكومەت لە عىراقدا. ھۆكارىكى سەرەكى دواكەوتنى بۆرژوازي عىراقى بۇ پىكەينانى حكومەت و يەكلاي نەبوونەۋەيان لەسەر كانديد و پشكى سىياسى نيوانيان، بوونى خويشاندان و نازەزايەتي جەماۋەري بوو. بزوتنەۋەي نازەزايەتي جەماۋەري چەند مانگەي خەلكى نەدارو بىبەشى عىراق تا بەر لەھاتنى كۆرۇنا قايرۇس بەكردەۋە بىوۋە لايەنئىكى كارىگەر لەقولكردنەۋەي ئەزمەي بۆرژوازي و حكومى. نازەزايەتي جەماۋەري بىوۋە ئەو ھىزەي كە بۆرژوازي عىراقى نەيدەتوانى رۇل و نەخشى نادىدەبگريت لە ھەنگاونان و تەناتە ديارىكرنى كانديدكانىشىدا. ھاتنى كۆرۇنا قايرۇس بوۋە خىر و بەرەكەت بۇ بۆرژوازي عىراقى بۇ رزگاربوون لەدەست بزوتنەۋەيەكى بۇ لاپەرە 2

عەلى عەزىز

دانا مەنمى

زانيار ۋەلى

ھيمن مامەند

عوسمان حاجى مارق

بەشيك لە ھەلسوپاوانى تۆرى ھاوكارى كۆمەلايەتي بۇ بۆيىشەۋە دەدوين... لاپەرە 9-10

بۇ بەھاناۋەچوونى بەرکەوتوانى پەتاي كۆرۇنا

ستارى چىمەنتۆ

نازاد مەجيد

ئەحمەد عەلى

لەم ژمارەيەدا ئەم بابەتانەش دەخويئەنەۋە:

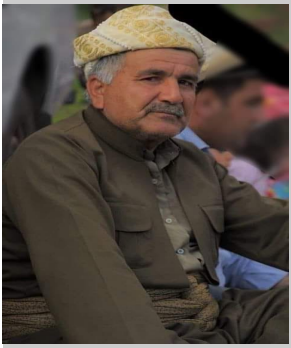
- * كرىكارىكى تر بوو بەقوربانى ناھەمنى شوپتى كار.....ل2
- * دنيای سەرمايەدارى بەرەۋكوي؟ دواى كۆرۇنا..... ل4
- * ئايندەي پارتى و يەكىتى.....ل4
- * ديدىكى سىياسى و ياسايى بۇ عىراق و كوردستان.....ل5
- * كۆشەي ژن... ھۆشيارى كۆمەلگەو توندوتىژى بەرامبەر ئافرەتان..ل6
- * كۆشەي ژن... مافى ژنانى كوردستان قوربانى كۆمەلگەي سونەتي..ل6
- * كرانەۋەي رازەكانى ژيانئىكى باشتر.....ل15

تۆرى ھاوكارى كۆمەلايەتي فۇرمىكى نوئي رىكخراۋبوون و ھاوكارى...ل3

پرسى ژن ؟

كۆشەي ئەدەب و ھونەر

بەهۆی ناھەمنی شوینی کارەو کرێکاری گەیی لەدەستدا

لەدریژە ناھەمنی قوربانیانی شوینی کاردا بەرواری ۱۰/۵/۲۰۲۰ کرێکاری بەشی چاککردنەوە لە فەرمانگەیی کارەبای دینا بەناوی ((حاجی بازید خدر برادۆستی)) بەهۆی تەزووی کارەباوە لەکاتی کارکردنیدا گەیی لەدەستدا...

جیگای بیرھێنانەوێهە کە ۲۳/۴/۲۰۲۰ کرێکاری تر بەناوی "عەلی سیان" لە کاتی کارکردندا لە یەکتیک لە بالەخانەکانی شاری ھەولێر دەکەوتێتە خوارەووە گەیی لەدەست دەدات... ناھەمنی شوینی کار کە ھۆکارەکی چاوەنێکی و قازانج پەرسەیی سەرماوە و خاوەن کۆمپانیاکان، بۆتە مۆتەکی سەر ژبانی کرێکاران و کەم رۆژ ھەھە کرێکاران نەبە قوربانی ئەم بەلایەیی کە ناوی سود پەستی سەرماوەیە.

لە بۆپێشەووە

* **بابەتەکانی بۆپێشەووە، جگە لە "گۆشەو تەوہرەیی تاییەت" بەگشتی تەعبیر لەخەتی سیاسی و فکری و دونیایی کۆمۆنیزمی مارکس و کۆمۆنیزمی کرێکاری دەکات.**

* **بۆ پێشەووە، ھێچ بابەتێک بۆلەناکاتەووە، کە پێشتر لەشوین و کەنالی بێنراو ویستراو و نووسراو... بۆلەبۆبێتەووە.**

* **بابەتی بۆلەبۆووە لە بۆپێشەووەدا، ئەوکاتە لەلایەن خاوەنەکیەووە مافی بۆلەکردنەووە ھەبە، کە بۆپێشەووە بۆلەبۆبێتەووە. راسپاردەیی بۆپێشەووە، کە خاوەنی بابەتەکان ئامازە بەناو ئەو ژمارەیی بۆپێشەووە بدات، کە بابەتەکی تیادا بۆلەبۆتەووە.**

* **درەنگ ناردنی بابەتەکان، لەکاتی راگەھەندراوی خۆیدا، شانسی بۆلەبۆنەووە لەدەست دەدات.**

* **ھێچ بابەتێک بە زمانەکانی عەرەبی، فارسی، ئینگلیزی... وەرناگریت و خاوەنی بابەتەکان بەرپرسن لە وەرگیرانیان بۆ زمانی کوردی...**

* **بۆپێشەووە بەرپرس نییە لە ھەلەیی ئیملایی و رینووسی ئەو بابەتەکانی بۆی دیت... ھەلەبەری ئەرکی خاوەن بابەتەکان...**

بەپەییامیک کە ھەلیان گرتووە، نوینەری خەلکی کوردستان لە بەغدا ناکەن و بەغداش بەوہ ئاگایە کە ئەم حزبانە لەناکۆکی قولدان لەگەڵ خواستەکانی خەلکی کوردستاندا. حزبەکانی بزوتنەووەی کوردایەتی تا ئەوکاتەیی لەگەڵ ھیزە بۆرژوازییەکانی عێراق و حکومەتی بەغدادا، سازاون، بەغدا بۆیان وەکو سەرچاوەیی داھات و دزییە لە بودجەیی خەلکی کوردستان، جیگای رەزامەندیانە، کاتیکیش ھیزە بۆرژوازییەکانی عێراق و حکومەتی بەغدا لەگەڵ دەسلەلاتی سیاسی ھەریم دەکەونە کیشەووە، کە دیسان بودجە و داھات و پۆست... ئەوا حزبەکانی دەسلەلاتی کوردی، ھاواریان لێ ھەلەدەستیت و بەناوی خەلکی کوردستانەووە دەستو دایینی پارانەووە دەبن، بانگەشەیی ئەوہ دەکەن کە بەغدا ریز لە دەستور و مافە دەستورییەکانی خەلکی کوردستان ناگریت... خەلکی کوردستان دەکەنە قوربانی مەملەتی نیوان خویان و شاننی خویان لە موچە و داخواییەکانی تری خەلکی کوردستان بەپاساوی پابەند نەبوونی بەغدا بە ریکەوتننامەیی نیوانیان، تۆمەتبار دەکەن... کاتیکیش لەگەڵ بەغدا تەبان ئەوا داھات و بودجە بۆ بارەگای حزبەکانیان راپنج دەکەن و بەشیکیی زۆر کەمی بۆ موچەو پیدایستی خەلکی تەرخان دەکەن.

حکومەتی کازمی وەکو ھەموو حکومەتەکانی تری پیش خۆی، بەپیی ماھیتەتەکی و جۆری دروستبوون و پایەیی دابەشکارییە قەومی و دینی و تاییفەکی، و مەملەتی نیوانیان، ناتوانیت لەسەر پیی خۆی بوەستیت، و وەلام بە داخواییە کرێکاری و جەماوەرییە فراوانەکان بداتەووە. لەوہش واوەتر توانای وەلامدانەووە بە کێویک لە ئەزمە ناوخییەکانی حکومەتی ناییت کە زوو دەرەدەکەن.

لەھەموو حالەتیکدا نە خەلکی عێراق و نەخەلکی کوردستان خۆشباوەرییەکیان بە حکومەت و کابینەیی نوێ نییە. خەلکی عێراقیش کە دەمیگە دەست و پەنجە لەگەڵ ئەم جۆرە حکومەتانە نەرم دەکەن، لەگەڵ ئاسایی بوونەووەیی دۆخی ناھەمنی تەندروستیدا کە کۆرۆنا قایرۆس خولقینەریەتی، دینەووە و مەیدان و شەپۆلی نارەزایەتی جەماوەری کە قایرۆس کۆرۆنا بە شێوہی کاتی خەواندی، دەست پێدەکاتەووە. ئەگەر بلۆک و بەرەیی چەپ و ئازادیخواز خاوەنی ئەلەتەناتیفی دروست بن، و رۆلی کارای خویان بگێرن، ئەم بزوتنەووەیی دەتوانیت ئومید بەخش بۆ تەواوی خەلکی عێراق و ناوچەکەش بیت.

ناوەراستی ئایاری ۲۰۲۰

و بەسەدان ئەمما ئەگەرەوہ بۆ بەشی حزبی و تالانچیتیان، چونکە پشتی مستەفا کازمی. ئەوہی لە دیدی حزبەکانی بزوتنەووەیی کوردایەتیەووە جیگای باس نەبوو، پرسی سیاسی کورد و ئایندەکەیی، ناسنامەیی حقوقی و سیاسییەکی بوو، ئەوہش کە جیگای مەملەتی و بێنەبوہرەیی ئاشکرا نەھتی بوو، پرسی پۆست، بودجە و داھات، کیشەیی نەوت و گاز... بوو، کە ھیشتا ئەوانەش لەژێر سەدان ئەمما ئەگەرەوہ بە ھەلواسراوی ماونەتەووە و وەلامیکیان وەرەگرتۆتەووە. چوونە پشتی کازمی لەلایەن حزبەکانی بزوتنەووەیی کوردایەتیەووە چاوەروانکراو بوو، چونکە بزوتنەووەیی کوردایەتی و حزبەکانی دەمیگە و بەکرەووە نیشانیان داوہ، کە ئەوان خوازیاری چارەسەری سیاسی یەکجاری، چارەسەری یاسایی و حقوقی کیشەیی خەلکی کوردستان نین و خوازیاری بەشدار لەدەسلەلاتی ناوەندیان بەقیمەتی دەستگیر بوون لە داھات و دەسلەلاتیک کە رەواییەتی قەلەمەرەووی و حکومداری بەسەر خەلکی کوردستانیان بۆ دەستبەر بکات.

لەدۆخی ئیستای عێراقیشدا، سپاردنی دەسلەلات بە حزبەکانی بزوتنەووەیی کوردایەتی بەکەمیگە زیاد و کەمەووە لە پۆست و داھات، بۆدەییەکی ئاقلانەیی بۆرژوازی عێراقییە، بۆرژوازی عێراقی سەرباری ناوخی ریزەکانیان لەھەموو کابینەکانی دوا روخاندنی رژیمی بەعسەووە، پەیرەووی ئەو واقعیتەیان کردووە. وە ئەو راستیە دەزانن کە بەرپۆھەردنی کوردستان بە راستەوخۆ لەلایەن بزوتنەووە عەرەبییەکانی ئیسلامی سیاسی بەسونەو شیعەووە، ناسیونالیزمی عەرەب، بە شیعەو سونەووە" کاریکی نەکرەو و ھاوکات لەلایەن خەلکی کوردستان رەتکراوہیی، بۆیە رادەستکردنی بەرپۆھەردنی ئیداری و کەمیکیسی سیاسی بەحزبەکانی کوردستان، لە ریکای فەرہەم کردنی چەند پۆستیکیان لە بەغدا و رادەستکردنی بەشە داھات و بودجە، کردۆتە نۆرمیک. تا ئەو جیگایەش دەگەریتەووە بۆ کیشەیی تری سیاسی نیوان ھەریم و بەغدا لەوانە" کیشەیی کەرکوک، ناوچە کیشەلەسەرەکان، سنور، قەبارەیی ھیزی پێشمەرگە، یاسای نەوت و گاز، سەرژمیری... کە خویان ریشەیان لە چارەسەرەبوونی پرسی سیاسی خەلکی کوردستاندا، پەیرەندی بە بالانسی ھیزو رەوہندیگەووە ھەبە کە عێراق لە پرسیسی دامەزاندنەووەیی عێراقدا وەکو دەولەتیکی داپوخوا... گرتوویەتە بەر.

ئەوہی رۆشنە ئەوہیی، کە حکومەتی عێراق چۆن حکومەتی زۆرینی خەلکی بێبەش و نەدار نییە، ئاواش دورو نزیک حکومەتی خەلکی کوردستان و ھاوکات عێراقی ئەوانیش نییە. ھاوکات حزبەکانی بزوتنەووەیی کوردایەتی بەکرەووەو بەخواست و چاوەروانیەکانیان و

فراوانی جەماوەری گۆرەپانی تەحریرەکان و خامۆش بوونەووەیی. بە کورتی ئەوہی دەسلەلات و بۆرژوازی عێراقی لەریگای سەرکوتی خویناوی، پلانی ھەمەرەنگ، فریوکاری و سازش، نەیتوانی بزوتنەووەیی نارەزایەتی جەماوەری خامۆش بکاتەووەو ئیرادەیی تیک بشکینی، کۆرۆنا قایرۆس و ھەرەشەیی لەسەر ژبانی کۆمەلایەتی بووہ ھۆکاریک بۆ چۆلکردنی گۆرەپانی تەحریرەکان و پاشەکشە بە بزوتنەووەیی نارەزایەتی شەقام.

بەلێ... کۆرۆنا قایرۆس کاری نارەزایەتی شەقامی بەکرەووە کوتایی پێھینا، لەبەرامبەرەو باری دا کە بۆرژوازی عێراقی ئەو ھەلە بقوزیتەووەو تا ئەزمە حکومیەکی تیپەرینیت و کابینەییەکی نوێ ساز بدات. لە پیکھیتانی ئەم کابینەییەدا، نەک ھەر نارەزایەتی جەماوەری و ویستەکانی خەلکی نارازی عێراق لەبەرچاوە نەگیرا کە چەندین مانگ بەرۆشنی داخواییەکانی خویان راگەیاندا، بەلکو لەبەنەرەدا بەھۆی لەمەیداندا نەمانی ئەم بزوتنەووەیی نارەزایەتی جەماوەرییە توانرا ئەم حکومەتە قەوارە بەخۆی بدات و ئەگەر بۆ ماوەییەکی کورتش بیت، نەفس بدات بە بۆرژوازی عێراقی تا لەو ئەزمە قولە دەرچیت کە بێنەقاقای توند گرتبوو.

ئەم کابینەییەش وەکو ھەموو کابینەکانی پیش خۆی، لەسەر دابەشکاری دینی و مەزھەبی و قەومی و تاییفی... و لەوہش زیاتر بەپیی بەشی حزبی و بەرە سیاسییەکان، لە پۆست و بەشی دەسلەلات، پیکھات. ئەوہی جیگایەکی لە پیکھیتانی ئەم حکومەتەدا نییە، مافی ھاوالاتی بوون و یەکسانی بوونی ھاوالاتیان لەبەرامبەر یاسا!! بێ لەبەرچاوەگرتنی دەستبەندی قەومی و دینی و مەزھەبییە. ھاوکات ئەم حکومەتە حکومەتی ئەو بەش و ریزە کەمەییە کە بەپیی خۆی راگەیانندی بۆرژوازی کەمتر لە ۳۰% ھاوالاتیان، بەشداریی دەنگدانیان لە ھەلبژاردنەکاندا کردبوو، وە ویست و داخوایی پینج مانگەیی راپەرپوانی عێراقی بەتەواوەتی ژێر پێختووہ کەخوازیاری حکومەتیکی عێراقی ناقەومی و نادینی، سەربەخۆ و خاوەن بریار، جی ئومید بە وەلامدانەووە بەھەلی کار و نان و خزمەتگوزاری و ئازادییەکان... بوون. ئەمەش یانی دووبارە بوونەووەیی ھەمان حکومەت شکستخواردوہکانی پێشوو، دووبارەبوونەووەیی حکومەتی ئەزمونکراوی دۆراو، دووبارەبوونەووەیی حکومەتیکی بۆ دزی و تالانی و شانخالی کردنەووە لەخزمەتگوزارییەکان و ویست و داخوایی رەواکانی چینی کرێکار و ئۆردوی بیکاران و ھەژارانی بێ شوماری عێراق.

ناسیونالیزمی کوردو حزبەکانی، وەکو ھەمیشە بێ ھێچ ئەمما ئەگەرێک لەپەیرەندی بە مافەکانی خەلکی کوردستان

تۆرى ھاوکارى كۆمەلایەتى، فۆرمىكى نوپى رېكخاۋ بوون و ھاوکارى...

دەرکەۋتنى قايرۇس كۆرۈن، لەگەل ئەۋەدا پەيوەندىيە كۆمەلایەتتە راستەۋخۇكانى ھەلپەسارد، دۇخى پەناگرى داسەپاند، ترس و پشيوى دەرونى زياد كرد، بىن توانايى بۆرژۋاى لە پووبەپووبوونەۋەى پيوست بۇ ئەزمەى تەندروستى خستە پوو... لەبەرامبەردا ھەست و بەرپرسىيارىتەى كۆمەلایەتەى و

پيوستى ھاوکارى و بەتەنگەۋەچوونى لەئاستى خوارەۋەى جەماۋەردا بىردە سەرەۋە. لەو چوارچىۋەيدا تۆرى ھاوکارى كۆمەلایەتەى ۋەكو فۆرمىكى ھاوکارى و بەتەنگەۋەچوون بەھەۋل و ھىمەتەى ژمارەيەك لە كەسايەتەى سىياسى، چەپ و كۆمۇنىست، ئازادىخۋاز و ئىنساندۆست، پىكھات... سەرەتەى ئەم تۆرە لە بەشىك لە ولاتانى دەرەۋە و بە مەبەستەى ھاوکارى و گەياندىنى رېنوئى تەندروستى و كۆمەكى فرىگوزارى لەكاتى پيوست بۇ ئەۋ كەسانەى تواناى ۋەلامدانەۋەى دابىنكردى پىداۋىستىيەكانىان نىيە، پىكھات و پاشانىش بەرەۋ بەرىن بوونەۋە رۇشت و لەھەر يەك لە ولاتانى سويسرا، بەرىتانيا، ئوستراليا، سويد، ئەلمانىا و كەنەدا و دانىمارك و فنلەندا... پىكھات. دواتر لەگەل دەرکەۋتنى لىكەۋتەكانى كارىگەرى كۆرۈنقا قايرۇس لەسەر ژيان و گوزەرانى ھاۋلاتيانى كوردستان، تۆرى ھاوکارى كۆمەلایەتەى لەھەركام لەو ولاتانەدا كەۋتە كۆرۈنەۋەى كۆمەكى خۇبەخشانە لە خەلكى ئىنساندۆست و ئازادىخۋاز بەمەبەستەى ھاوکارى و گەياندىنى كۆمەك بەۋ خىزانە ھەژار و كەم دەرمانەتەنى قايرۇسى كۆرۈنقا توشى دۇخىكى سەختى بەپووبەچوونى دابىن بوونى ژيان و گوزەرانى كوردبوونەۋە دەسەلاتى سىياسىش ئامادەى ھاوکارى و قەرەبووكرىدەۋەى ژيان و گوزەرانىان نەبوو، لەو چوارچىۋەيدا بە دەيان خىزان ھاكارى تۆرى كۆمەلایەتەى پىگەشت.

دريژەى كارى تۆرى كۆمەلایەتەى لەدەرەۋەى ولات و گەياندىنى كۆمەكەكانى بە ناوخۇى كوردستان، كارىگەرى لەسەر ھەلسوراۋانى بزوتتەۋەى كرىكارى و جەماۋەرى، كەسانى ئازادىخۋازو ئىنساندۆست داناۋ ئەۋانىش كەۋتە دەستبىردن بۇ پىكھىنانى تۆرى ھاوکارى كۆمەلایەتەى. لەو راستايەدا لەسەر دەستى ژمارەيەك لەكەسانى ئىنساندۆست و ئازادىخۋازو چەپ و كۆمۇنىست و ھەلسوراۋى بزوتتەۋەى كرىكارى و جەماۋەرى لەبەشىك لە شارو شارۋچكەكانى كوردستان لەۋانە سلىمانى، ھەۋلىز، كەركوك، گەرميان، كەلار و دەرەندىخان رانىە... تۆرى ھاوکارى كۆمەلایەتەى پىكھات.

ئامانچ لە پىكھاتنى ئەم تۆرانە لە كوردستان بەمەبەستەى ھاوکارى و بەھاناۋەچوونى خىزانە كەم دەرمانەتەكان و ۋەلامدانەۋەى خىزا بوو بە سفردى خالىان.

ئەم ئەزمونە لە پىكھىنانى تۆرى كۆمەلایەتەى چ لەدەرەۋەى ولات و چ لە ناوخۇ... فۆرم و ھەنگاۋىكى سەرەتەى ئومىد بەخشە بۇ ۋەلامدانەۋەى بەۋ گرفتەنەى يەخەگىرى خەلكى ھەژار و كەم دەرمانەت دەبى و بەھەۋل و ھىمەتەى ئاگاھانەى خۇيان. ۋە ھەنگاۋىكە بۇ گوشارھىنان بۆسەر دەسەلاتى حكومران تا لانى كەمى بەرپرسىيارىتەى لەبەرامبەر ژيان و گوزەرانى ئۆردى بىيەشان و ھەژاراندا، بگريتە ئەستوو ھىچى تر بەپاساۋى جۇراۋچور شانى خۇى لە بەرپرسىيارىتەى خالى نەكاتەۋە. ديارە ئەم تۆرانە بەتايەتەى لە كوردستاندا پيوستە بەئاقارى بوون بە زمانحالى جەماۋەرى كرىكار و بىيەش و ناۋەندو گەرەكەكان بۇ داسەپاندنى داخۋازى و مافەكانىان بەسەر دەسەلاتەدا، ھەنگاۋ بىنن و بىنە سەكو و چەترى رابەران و ھەلسوراۋانى بزوتتەۋەى كرىكارى و جەماۋەرى بۇ بەرگرى لە ماف و داخۋازىيەكانىان...

**تۆرى ھاوکارى كۆمەلایەتەى لە شارەكان و گەرەكەكانى
كوردستاندا، ناۋەكەى ۋەكو خۇى بىننىتەۋە يان ئالوگۋىرى
بەسەردا بىت... پيوستە بىننە ئامرازى رىكخستن و ئىرادەبەخشىن
بەجەماۋەرى ئەۋ شونىنەى مەۋدائى ھەلسوراۋىيەتەى و نوپىنەرايەتەى
ئەۋ جەماۋەرە بكات لە پىناۋ خواست و مافەكانىاندا، پيوستە
بىننە سەكو يان چەترىك بۇ كۆكرىدەۋەى رابەرانى كارى
جەماۋەرى، كەسانى دلسۆز و جىگا متمانەى ئەۋ جغرافىايەى
كە تىايدا ھەلدەسورپىن...**

دۆسىيە دزىيەكان

كاروان گەزەنەى، پەرلەمانتارى يەكىتەى لە پەرلەمانى كوردستان لە لاپەرەى تايەتەى خۇى لە تۆرە كۆمۇلایەتتەى فەيسبوك باس لەدزىنى شەش مىليار يۇرۇ دەكات و نوسىۋىيەتەى "كۆمپانىيەك لە ھەۋلىز بەناۋى (ئابوور گروپ) نىزىكەى (6) مىليار يۇرۇ دەنيزىتە دەرەۋەى ھەرىمى كوردستان بۇ ناۋچەى كەنارى وارف لە لەندەن بۇ بانكى HSBC كە يەكىكە لە گەرەترىن

بانكەكانى جىهان!"

ئاشكراشىكرىدە كە "ئەۋ پارەيە لە ھەرىمى كوردستانەۋە رۇشتوۋە" و دەلەت "تا ئىستاش سەرقالى بەدواداچوونىن و زياتر لە (30) بەلگەمان لايە بە ناۋى سىانى ئەۋ كەسەى پارەكەى ناردوۋە و بانكەكە و ژمارەى حسابى و ئەۋ بانكەشى كە لەلەندەن پارەكەى ۋەرگرتوۋە و تەۋاۋى بەلگە زانىارىيەكان لە دۋاى تەۋاۋبوونى بەدواداچوونەكەمان بلاۋدەكەينەۋە."

پەرلەمانتارەكەى يەكىتەى داۋاىكرىدە كە حكومەتەى ھەرىم بەزوتترىن كات ئەم پارەيە بگىزىتەۋە، چونكە ئەم پارەيە بودجەى زياتر لە سالىكى حكومەتەى ھەرىم و موچەى سەرجمە فارمانبەرانى حكومەتەى ھەرىمى كوردستانە بۇ ماۋەى يەك سال

گەزەنەى دەلەت "زانبارى زياتر و وردتر بلاۋ دەكەينەۋە و سەرجمە بەلگەكانىش رادەستى داۋاكارى گشتى دەكەين لەدۋاى تەۋاۋبوونى بەدواداچوونەكەمان، ئەمە گەرەترىن كارەساتە لە روى ئابورىيەۋە لە ھەرىمى كوردستان پوويادىت!!"

ھەر ئەۋ پەرلەمانتارە لە خستە روى دۆسىيەكى تردا دەلەت "فەرموون نەم مافىا گەردانىيە رابگرن"

لە ئىستادا كۆمپانىيەك دروستكراۋە بەناۋى كۆرىدۋرەۋە خاۋەندارىتەى ۋەھمى و ياساى لەلايەن كەسىكەۋەيە كە پىنى دەوتترىت سەرۋەر پىداۋى و يەكىكە لەكۆمپانىياكانى ستىر گروپ، و مۆلەتەى چەندان بەنزىخانەى پىداۋە لە ناۋ شارى ھەۋلىز، كە پووبەرى ھەرىكەكانى نىزىكەى (۱۰۰۰) مەترە. ھەر مەترىك لەو شوپنەنەى ھەۋلىز كەمتر نىيە لە (۵۰) دۇلار. لەكاتىكدا خەلكانى دىكە ھەن كە خۇيان داۋاى مۆلەتەى بەنزىخانەيان كوردوۋە لەسەر زەۋى خۇشيان، بەلام داۋاكانىان رەتكراۋەتەۋە بەبىانۋى سراتىجىبوونى شوپنەكان يان زەۋىيەكان.

ھەمان كۆمپانىيا زەۋىيەكى (۴۰۰۰) مەترى لە شارى ھەۋلىز لە گەرەكەى ۋەزىران كوردوۋە بە بىنا كە خۇى لە بنەرەتدا مۆلكى دەۋلەتە و دەۋاۋە لە ماستەرپلان بكرىت بە باخچەى گشتى. بەلام حكومەتەى ھەرىم ئەم پارچە زەۋىيەى داۋە بە كۆمپانىياى كۆرىدۋر و كراۋە بە بالەخانە كە مەترىك زەۋى لەو پووبەرە بەھاكەى نىزىكەى (۱۰۰۰) دۇلار!

لە ھەمان كاتدا، بەشىك لە (تەسرىحاتى گومرگى) گومرگەكانى ھەرىمى كوردستان دراۋە بە كۆمپانىياى كۆرىدۋر. پىشتەر حكومەتەى ھەرىم ئەمەى دەكرىد و ھىچ تىچۋوۋىيەكى نەبوو، بەلام لە ئىستادا كۆمپانىياى كۆرىدۋر ئەم كارە دەكات و لە برى ئەۋەش (۱۵،۰۰۰) ھەزار لە ھەر ئۆتۆمۆبىلىكى بارەلگر ۋەردەگرن كە مانگانە مىليونان دۇلار دەكات بە بىن ئەۋەى حكومەتەى ھەرىم بە ھىچ شىۋەيەك لىتى سوۋدەند بىتت. ھەمان كۆمپانىيا تەۋاۋى دەرۋازەى (مەبەر ۋەلىد) كۆنترۆلكرىدۋە كە ھىچ كەسىك ناتوانىت ھىچ شتىك ئالوگۋرىكات جگەلە كۆمپانىياكە خۇى. لە كاتىكدا ھىچ پارەيەكى ئەم دەرۋازەيە ناگەرپتەۋە ۋەزارەتەى داراىى حكومەتەى ھەرىم و تەۋاۋى پارەكەى دەچىتەۋە بۇ گروپى كۆمپانىياكانى ستىر. دروستكرىدى كۆرىدۋر بەناۋى پىشمەرگە، كە گوايە تەمۋىلى پىشمەرگە دەكات، لە ژىر چەترى ستىر گروپ، ھەنگاۋىكە بۇ بچوكرىدەۋەى ستىر گروپ و گەرەكرىدى كۆرىدۋر لە ئايندەدا. ئەم مافىا گەرپتتە گەرەترىن زىانى بە ئابوورى ھەرىمى كوردستان گەياندوۋە. ھەر بە پارەى ئەم دوو كۆمپانىياكە كە بە نىياساى دەستيان دەكەۋىت، دەتوانرپت موچەى فەرمانبەرانى ھەرىم دابىنكرىت.

كاروان گەزەنەى

ئەندامى لىژنەى وزە و سامانە سروسىتتەيەكان

نایدی په کیتی و پارتی

جهمال نوری

نایدی ناسونالیستی کوردی به تاییه تی هردو هیزی یه کیتی و پارتی، به ناشرینترین مؤدیلی سیاسی په پیرهوی سیاسه تیکی پاونخوازیان کردوه، واته هم دوو حزبه کوردیه له سهر حسابی توانستی پارتی سوسیالیست و چهپ و رادیکالکان و خه لکی مارکسی و رۆشنییر، فهزایه کییان له فسادی ئیداری و ئابوری و به تالانبردی سامانی سهرخان و ژیرخانې ئابوری هم هه ریمه یان بۆ خویان قورغ کردوه، له ناو هم دوو حزبه شدا به شی هره زورینهی سهرهوت و سامانی هه ریمه کیان بۆ

دوو بنه مالهی تاله بانې و بارزانی ده چیت، هم دوو حزبه هه گهرچی سامانی ژیر زهوی له نهوت و غازی شل که پیویست بوو دهستی لی نه دریت وهک داهاتیک بۆ نه وهکانی نایدی خه لکی کوردستان و عیراق سودی لیوهر بگرن و ژیانیکی شایسته بژین، هه وکات شانازیان به رابردووی گهل و کومه لگه یانه وه ده کرد، به لام هم دوو بنه مالیه له یه کیتی و پارتی و هاو ئاوازه کانیان له باوکی فاشل ده چن، که بیئاگا له په روه رده کردنی نه وهکانی، که دواجار خیزانیکی هه لوه شاوه یان به ره مهیتاوه، نه یانه هیتتوه نه وهی ئیستا و فه رمانبه رانی هم حوکمه تهی که هه میشه بۆته ویردی سهرزبانیان، سود له خیزو بیتری نهوت و سامانی ژیر زهوی خاکه که شیان وهر بگرن، وهک سیغموند فرۆید ده لیت: هه رکا تیک «باوکم مرد»، ئیدی هم کاته «رابردوم هه لسه یه وه»: ئایا رابردو هه مان باوک؟ هه مان یاسای دهر وونی کراوه؟ ئایا خودی ویزدان، هه مان باوکی مردو نییه؟ هه گهر ویزدان، باوک بیت، که واته به وتی لاکان «باوکی راسته قینه، باوکی مردووه»: دهر وونشیکاری، توژیئال ناسی قوولایی دهر وونه؛ هه لدانه وهی توژیئاله نیشته وهکانی دهر وونی مرۆقه؛ که واته باوک هه میشه ده گهر یته وه بۆ شوینه راسته قینه که ی، بۆ قوولایی، بۆ منی بالا. superego باوک هه مان منی بالایه؛ هه مان یاسای سه پیئراو. به م شیویه ریسا هه خلاق و کومه لایه تیه کان له ری باوک وه ده گوازی نه وه بۆ قه له مره وی دهر وون و گویریایه لیه کی روت دهر ووست ده بیت؛ گویریایه لیه کی خۆکار یا هه مان کویله یی ئازادانه. تو پیت وایه که ئازادیت، به لام له راستیدا کویله یه کی ئازادیت. تو هه میشه بۆ دهر وه فری دهر یت له سایه ی هم حزبانه ی کومه لگه یه کی باوک سالاری به ره م ده هینین که ئینسان ده کاته کویله ی چه زو ویسته پاونخوازیه کانیا نه وه وهک یه کیتی و پارتی به رده وام له هه ولی هم ده مان کومه لگه له سهر هم میتوده به یلنه وه که دهر وونی ئینسانه کان به کویله بووی به یلنه وه تاوه کو کۆنترولیان بکن، تاوه کو خودی ئینسانه ئازادیخوازه کان کۆنترولیگر دنیان بیته «ریسایه کی ناوه کی»: و گویریایه لیه کی دهره کی ناوه کی بیته وه. ئیتر لیتره به دوا پیویست ناکات له لایه ن عه قلی سهره ک بنه مالهی هردوو حزبی ده سه لاتداری هه ریم له دهر وه چاودیریان بکات، چون کاتیک توانیان خودی ئینسانه کان کویله بکن هه و ئیتر هه وه که ی تر له دهر وونه وه خۆت هم کاره ده که ییت. زیندان له دهر وه ده گوازی نه وه بۆ ناوه وهی ناخی خۆت، به م چه شنه ده یانه وی کومه لگه یه کی کویله به ره م به یین تا ته منی ده سه لاته کانیا ن دریز بکه نه وه، بۆیه هر کی هه ر تاکیکی رۆشنییری چه پ و مارکسی و رادیکال هه یه ته وای توانسته کانیا ن بخته گهر بۆ به رپه رچدانه وهی سیاسه ته کانیا ن هم دوو حزبه فاشیله، که حوکمه تی هه ریمی کوردستانیا ن کردوته غیتائیک بۆته وهی هه رچی زیاتر دزی و تالانی زیاتر هه نجام بدن، کاتیکش هه ره شه ی له ناوچوونیا ن لیگرا له لایه ن خودی خویانه وه له یه کیتی به رامبه ر پارتی هه و دهستی ولاتانی داگیرکهری ئیران و تورکیا ده گرن له دزی یه کتر، بۆیه کاتی هه وه هاتوه به میتویدیکی زانستی و به تیگه یشتنمان بۆ فه لسه فه و بییری سوشیالیستی ده بیت دیووی ناوه وهی خۆمان بونیات بنین. له هه فلاتونه وه تا کیرگه گارد هه میشه باس له «ئازادی دهره کی «کراوه، به لام هه وهی که گرنگه بۆ ئیمه ئازادی ناوه کییه؛ پچراندنی زنجیره ژهنگر توهکانی ئایدیولوژیی تو باوی و وه م و خورافه هه خلاقیه کانیا ن زه بیته؛ خود ته کاندنه، ده بیت مرۆف بته کینریت و دامالریت.

دنیاى

سهرمايه دارى .. به روه و كوئ ؟ دواى كوروننا ! ..

پیش کوروننا سهرمايه دارى هه ر له هه زمه دابووه. یان هه وه بلین، به دریزایی ژیا نی سهرمايه دارى له هه زمه دا بووه.. هه زمه ش خه سله تیکی زگماکی هم سیسته مه یه، به ربه ریبه تی خاوه ن هم سیسته مه هه ر له زیادبوونایه.. له گهل دابه زینی ریژه ی گشتی قازانج، قهیرانه کان ده ستپیده کات

به به رزبوونه وهی به های سهرمايه ی نه گور، سهرمايه ی گور ه کیش که مده بیته وه، بۆیه له ئیستا و داهاتوو و دواى كورونناش، خاوه نکار ده ستده کات به نارنده ماله وهی کریکاران و که مکرده وهی موچه یان. سهرمايه دارى هه چ کات نه ی توانیه وه نرخى شمک دابه زینی، بۆیه هه بیت چاوه روانی به رزبوونه وهی نرخى کالاکان بین، به وه ش ئینسانه کان ربه رپووی برسیتی زیاتر هه بنه وه.. خاوه ن هم سیسته مه ماوه به سه رچووه، پیشتتر له کاتی قهیراندا، بۆئاسایبکرده وه و پارسه نکرده وهی حاله تی ئابووری، ده ستکاری سهرمايه ی نه گوری ده کرد، له ئیستا دا هه و پارسه نگیه ی بۆناگه ریته وه، هه ونده ی تر به ره و دارمانی ده بات.. هم هه زمه ئابووری و داراییه ی هه مجاره، جیاوازتره له هه زمه کانیا ن سالانی ۱۹۲۹ و سالانی دواترو، سالی ۲۰۰۸ خاوه نی هم جه نکه لستانه، به دواى پرکرده وهی هه زمه ی ۲۰۰۸ وه بوو، به دواى شه رو شوپوه بوو، نه خوی ئاماده کردبوو. نه چاوه روانی هم جه لده یه بوو.. بۆیه هه مووگه وره ئابووری ناسانی سهرمايه دارى، نازانن که وتونه ته کوپوه و به ره و کوئ هه چن! سهرمايه دارى په له ی خۆکوکرده وهی خویه تی و قایروسی کورونناش زورله سه رخویه و هه چ په له ی نییه.. وهک کارل مارکس هه لئ: (سهرمايه دارى له کاتی گه شه دا وهک براو دۆستن، له کاتی قهیرانیشتا یه کتری تاوانبارده کن). ریک ئیستا ولاتانی سهرمايه دارى له م حاله ته دان. بۆبدرنه دهر وهی هه زمه و بی به رنامه یی و وه لام نه دانه وه به پیداویسته یه کانیا ن خه لک و چینی کریکار و راکردن لی.. به دواى شه رو و شه ری ئابووری وه ن (وهک هه مریکا و چین). سهرمايه دارى هه و سهرمايه داریه به هیزه ی سالانی نه وده کان نییه و دواى كوروننا زورلاوازتره، بی متمانه تر هه بیت لای هه وانه ش که باوه رپان پیگردبوو. سالی ۲۰۱۹ له گهل ده ستگرته وه و هیرش بۆسه رقوتی خه لک و هیرش بۆسه رنازادیبه کان و سکه هه لگوشین. سالی به بنه سه ت گه یشتی، هه دهب و وه ونه رو ئایدیولوژیای سهرمايه دارى بوو. جیهان له بۆشاییه کدا هه سوپایه وه، هه چی تازه ی تیانه بوو، به غهیری دووباره بوونه وهی شته کان ترسانکترین سالبوو، ریک له شیویه سالیک پیش جه نگی جیهانی..

ترسی جه نگیکی جیهانی لیده کرا.. هیرشی کوروننا هه موو به رنامه سیاسی و ئابووری و کومه لایه تیه کانیا ن تیکداو لی گوری بۆیه له ئیستا دا، شه ری گه وره به کوتاییه اتنی خوی و سیسته مه که ی هه شکیته وه. (له ئیستا دا ولاتانی سهرمايه دارى له کیشه و مملانیتدان و یه ک پارچه نین، هۆکاره که ی هه ویه، چینیکی کریکاری ریخراو، له به رامبه ریدا نییه) دواى كوروننا، سالی به تاله یی زورتره، سالی مانگرتنی کریکاران و بیکارانه. سهرده می کیشمه کیش و پیکدادانی خه لکی برسیه به پروی پولیس و به کریگیراوانی سهرمايه داریه. دواى كوروننا، له گورناتی گلوبالیزم و نیولیبرالیزمی نوییه. هه ره سه هینانی ولاتانی دیکتاتوری و رژیته ئیسلامی و کونه په رسته کانه..

ولاتانی زله یزی سهرمايه داریش، بۆمانه وهی سیسته مه که یان، بۆده ورانیکی تر واز له به شیک، له سهرمايه که له که بووه که یان هه هینن و هه یخه نه وه بازار بۆته وهی دهر و رانیکی تر بازارى پی گهرم بکه نه وه..

له لایه کی تر سۆشیا لیزم وهک ته نهاو ته نیا هه لته رناتیفیک ده رته که ویت. کۆمونیزمیکی مارکسی راسته قینه پراکتیکانه له هه موو جیهاندا به ده رته که ویت. هه مه که ی .. چون .. چه ندیتر .. هه وه یه کگر تووی چینی کریکار هه یزانی.

هه حمه د جوانکار..

ئایارى ۲۰۲۰ هه لندا

دیدیکسی سیاسی و یاسایی بۆ عیراق و ههریم

نووسینی: کاکه لاه نه حسین

عیراق و ههریم

دولهتی فیدرالی به گشتی وهک سیسته میک بۆ پاراستنی بهرزه وهندی و دروستکردنی هاوسهنگی نیوان پیکهاتهکان دامه زراوه له گهله ئه وهشدا له چوارچینوهی ئه وه دولته ههردهم بیهیزهکان یان که مینهکان مهترسیان له سه ره، بهلام ههندی کوله گهیهی سه رهکی ههیه که هاوسهنگیه که دروست دهکات.

لیره دا به کورتی باسی خاله لاوازهکانی فیدرالیته له عیراق و بهتایبهت له ههریم دهکهن.

یه که م: فاکتهری یاسایی

دوانه یاسادانان

په ره لمان له دوو ئه نجومه ن پیک دیت یه کیکیان له سه ره بنه مای زوری و که می پیکهاته کانه، ئه وهی تر به یه کسانه له نیوان ههریمه کانه وهک ئه نجومه نی پیرانی ئه مریکا بۆ ههر ههریمیک بچوک یان گه وه بیت دوو نوینه ری ههیه له ئه نجومه نی پیران، له عیراق ئه وه ئه نجومه له دهستور ریک نه خراوه و به لکو داواکراوه یاسای بۆ دربیجیت و تا ئیستا ئه م یاسایه دهر نه چوه.

دادگای بالای فیدرالی

له عیراق دادگای بالا بیلایه ن نییه، یه کیک له ئه رکهکانی چاره سه رکردنی ناکوکیهکانی ههریم و ناوهنده وه چاودیری کردنی دهستوره، بهلام به هۆی ههیمه نهی شیعه له سه ره ئه و دادگایه له رابردودا نهیتوانیه وه به رۆلی خۆی هه لسیته، جگه له وه له ۲۷/۰۱/۲۰۲۰ کارهکانی وهستاوه به هۆی له دهسدانی ریزه ی یاسای دادوه رهکان.

فرهیی ههریمهکان

فره ی ههریمهکان که ئه مهش ده بیته دابهش بوونی هیزی حکومتی ناوهند به سه ره ههریمهکان بۆیه ژماره ی ههریمهکان ههرچه ند زیاتر بن رۆلیان ده بیت له به هیزبوونیان، بهلام له دولته ی عیراق ته نها یه ک ههریم ههیه به رامبه ر حکومتی ناوهند.

دووم: فاکتهری سیاسی

ته وافوق

کاتیک هیزی یاسا ناتوانیک مافی ههریم بپاریزیت. له م ئه گه ره په نا ده بریت بۆ فاکتهری سیاسی که سازانی سیاسی شوینی ده گریته وه ئه م فاکته ره بۆ کورد رۆلی خۆی گیاره تا سالی ۲۰۱۲ بهلام کاتیک کورد بۆ یه که م جار بایکو تی په ره لمانی عیراقی کردو وهنگی به یاسای بودجه نه دا، له و کاته وه ههیمه نه ی کوردو ته وافق که وته پاشه کشه.

ریفراندۆم

کورد به رده وام چه کی جیاپوونه وهی له دهست بووه، وه ئه م کارتهش ترس و هیزی دروست ده کرد لای عیراق و هیزه نیوده وه له تیهکان، بهلام کاتیک کورد ئه م کارته ی سووتاند له و رۆژه وه ههریمی کوردستان که وته به ره ی بهرگریکار له مافهکانی له به رامبه ر ناوهند له بری هیزشکردن، دوا ی ئه وهش له

به هۆی نه بوونی سه رکرده ی به توانا بۆ چاره سه ری کیشهکان ئه بینین رۆژ به رۆژ کیشهکان گه وره تر ده بن.

په رته وازه یی عیراق

به هۆی گهنده لی و دابه زینی نرخ ی نهوت و مملانی ئیران و ئه مریکاو پاشه کشه ی سه رکرده ئۆپۆزسیۆنهکانی پیشووی عیراق که زۆریان دۆستی کوردبوون له گۆره پانی سیاسی، ئاسان نییه هیز و سه رکرده سیاسی هکان له عیراق به ئاسانی له گه ل کورد ریک بکه ون، کورد له جه عفه ری نارازی بو، خۆی مالیکی دانا، بهلام دواتر هه ولی وهرگرتنه وهی متمانه ی لی ئه کرد و ئه ویش بودجه ی بری، عبادی په لاماری کهرکوکی داو موچه ی بری، باشترین دۆستی کوردیش عادل عبدالمه دی بوو که له دوا جار ئه ویش نیو موچه ی دهینارد وهستاندی، که واته کورد له ۲۰۰۳ بۆ ۲۰۲۰ به رده وام پاشه کشه ی کردووه و ناوهند مه رجی زیاتر بووه.

به رزه وهندی و پشتگیری زلهیزهکان

کاتی شا له ئیران ده سه لاتداربوو، فره نسای زۆرتین به رزه وهندی ئابوری و سیاسی له و ولاته هه بوو، وه کاتیک خۆپیشان دان دژی شا دهستی پیکردو و خومه یینی سه رکرده ی عیراق له وکات له عیراق بوو دواتر ناچار کرا عیراق جیهیلیت چوه فره نسای وه بریاربوو یه ک هه فته بمیته وه، بهلام دواتر که فره نسای ههستی کرد شا لاواز بووه و له رووخان نزیک بۆته وه ریگای دا خومه یینی له فره نسای بمیته وه و چالاکی سیاسی شی هه بیت، هۆکاره کی ئه وه بوو فره نسای وتی له ئیستا وه ئاماده کاری ئه که یین بۆ دروستکردنی په یوه ندیه کی تر بۆ دریزه دان به به رزه وه ندیه کان، ئه مه نمونه یه که بۆ سیاسه تی ئیستای ئه مریکا له ههریم راسته، ئه ویش به باسکردنی دوومونه کاتیک له ۲۰۱۵ شه ری داعش هه بوو ئه مریکا پیوستی به ههریم و پیشمه رگه بیره نه وتهکانی کهرکوکی دهست به سه رداگریته و حکومت دهستی به فرۆشتن

دهرئه نجامی ریفراندۆم شانزه ی ئۆکتۆبه ر رویدا که ههیمه نه و گه وره یی پیشمه رگه شکا به رامبه ر هیزه عیراقیه کان و شه قامی عیراقی، وه له دهسدانی ناوچه کوردستانیه کان به بیره نه وته کانه وه که ههریم زۆر شانازی پیوه ده کرد.

ترازانی یه کریزی کورد

له دوا ی ۲۰۱۲ وورده وورده یه کریزی هیزه کوردیهکان له عیراق پاشه کشه ی کردو ته نانهت که وته باسکردنی یه کتری و باسکردنی گهنده لی یه کتر ئه مهش سه ری کیشا بۆ لاواز کردنی پرسه نه ته وهی و له لایه کی تر بووه هۆی ئه وهی کیشهکانی ههریم بکیرن به باته ی راگه یاندن و گالته به ههریم و به رپرسهکانی بکریته، دهرئه نجامی ئه وهش ده بینریت که وهک رابردوو هیزیک و سه رکرده یه ک ناتوانی به ئاسانی له گه ل کورد ریک بکه ویت.

کورد دروستکار نییه ئاشکرا کاره

له پیکهینانی کابینهکانی حکومت له دوا ی پرۆسه ی ئازادی عیراق کورد پیکهینه ری کارا بوو وه ههندی جار به رۆلی ئه و دروست ئه کرا هاوشیوهی ریکه وتنی هه ولیر بۆ دانانی مالیکی، بهلام ئیستا هیز کابینه یه کی حکومتی عیراق به هۆی بوونی کورد پیک نایهت یاخود هه لئاوه شیته وه، بۆیه هیزیک بوونی نه بیته دروستکاری حکومت و ته نها بوونی ببیته جوانکاری بۆ حکومت ئه و مافهکانیشی پی جیگیر ناکریت، چونکه مه رجی پی ناسه پیت.

په رته وازی ههریم

ههریمی کوردستان له په رته وازه یه کی گه وره دایه، وه دامه زراوهکانی له پاشه کشه ن، سه رکردهکانی به سیاسه تی رۆژ و سیاسه تی کاردانه وه سیاسه ت ئه که ن، په ره لمان ئیفلجیه، گهنده لی و ناشه فافی له هه لکشانه، سیاسه ت له ههریم بۆته وه نییه ههنگاو بۆ باشترکردنی دۆخه که بنین، به لکو بۆ ئه وهیه خراب بوونی دۆخه که بخه نه ئه ستوی یه کتر، کورد وته نی مالی قه لپ سه ره به ساحیبی، له لایه کی تر

کرد، وه موچه ی هاو لاتیان کرا به نیو موچه، سه رۆکی ههریم کاتی یاسای ته واو بوو به رده وام بوو په ره لمان داخرا وه زیرهکانی گۆران ده رکرا له گه ل هه موو ئه وانه ئه مریکا پشتیوانی مسعود بارزانی ده کرد له ئاستی ناوخوا و دهره وه، بهلام کاتیک مسعود بارزانی ریفراندۆمی کردو گوئی له ئه مریکا نه گرت، له ماوه ی که متر له ۴۸ سه عات ئاگادار کرایه وه که ده بیت دهست له کار بکیشیته وه لیره وه ئه مه ویت ئه وه بلیم که به شیک له بیهیوی خه لک و هیزهکانی دهره وه ی یه کیتی و پارته ئه وهیه که ئه مریکا له پشت ئه م دوو بنه ماله یه به تاییهت که دوا ی دهستکشانه وهی مسعود بارزانی ئه مریکا به فره می رایگه یاند که پشتیوانی نیچیرقان بارزانی و قوباد تاله بانیه، بهلام ئه م پشتیوانیه تا ئه و شوینه راسته که ههست ئه که ن پیکه ی ئه م دوو هیزه لاواز بووه و خه لک به شوین به دیلیکی گونجاوتر که وتوون، هاوشیوهی فره نسای بۆ شا له بری پشتگیری بۆیان ده بیته پشت تیکردن بۆیان.

دهرئه نجام

هه موو ئه و هۆکاره یاسایی و سیاسیانه وایان کردووه پرسه نه ته وهی کورد بیته دواوه و دۆستهکانی دووربکه ونه وه، کورد له لوتکه ی هیزو یه کریزی و به غداش له لوتکه ی لاوازی و په رته وازی بوو له سه ره تادا ئه وکات نه مان توانی هیز مافیک وه برگریته له به غدا له قورسترییان که ماده ی ۱۴۰ تا سه ره تایترین که فره می بوونی زمانی کوردیه له دامه زراوهکانی عیراق، ئیستا که یاریه که پیچه وانه بۆته وه ئه نجامه کانیش قورستر ده که ویتته وه، ئه وهی کوتایی هاتوو له نیوان ههریم و به غدا ئه وهیه که به غدا پاره ی ته واو و بی سنووری پیشوو وه بی راده ستکردنی نهوت و به شیک له گومرگهکان جاریکتر پاره نانیریت بۆ ههریم، وه به غدا تیگه یشتوو له ئیستادا ههریم له پاشه کشه یه بۆیه ماده ی ۱۴۰ و زۆر ماده ی تر په یوه ست به کورد بۆته رابردوو، لانی که م له ئیستادا، وه ههریمیش ئه زانیت به هۆی خراب مامه له کردن له گه ل دۆسیه ی نهوت و دابه زینی نرخه که ی و نه بوونی وه زیری سامانه سروشتیهکان له حکومت و دروست نه کردنی سندوقی که پکو و کو دۆ و کومو تاییهت به دهرهینان و هه نارده و فرۆشتنی نهوت و سوتانی کارت ی ریفراندۆم و له دهسدانی ناوچه کوردستانیهکان و ترازانی یه کریزی کورد و په رته وازه یی دۆخی عیراق و زۆرهوکاری تر وا دهکات ههریم ره زامه ندبیت به راده ست کردنی ۲۵۰ هه زار به رمیل له گه ل نیوه ی داها تی خاله سنوریهکان له به رامبه ردا به غدا ره زامه ندبیت ته نها ۴۵۰ ملیار بنیریت له کاتیکدا موچه ی مانگانه ی فره مانبه رانی ههریم پیوستی به ۸۹۰ ملیاره، ئه مهش مانای وایه له هه موو ئه گه ریک ئه گه ر چاکسازی نه کریته و ههریمی کوردستان شه فاف نه بیت ئه و ناتوانیت موچه به ریک و پیکی له کاتی خۆیدا دابهش بکات، ئه مهش سه لمیته ری فه شه لی سیاسی ده سه لاتدارانی ههریم ده گه یه نیت.

تونډوتیز دژ به ژنان، له هره شوه سوکایه تپه وه بو لیدان و تیرورکردن، یان ناچارکردن ژنان به څوکوژ، د یارده یو شرموهری کومه لکه کوردستان... بهمه پستی تاوتویکردن بنماو هوکاره سره مکیکان توندوتیز و ریکرتن و کوتایه پیمان به د یارده یو، بو پیشه وه، هم تهره تایه تپه یی کردتو توه که له هر ژماره یی که دا له ریکرتن و تار، دیمانه، راپورت، بایستی و مرگیزدراو... تیشک ده خاتو، سر هلو مخرج و پرسى ژنان و خستو روو نه زموون و ریکچاره ک ئینسانى و په کسانى خوازانه..

بهر پرسى گوشه: شوانه حسنه

shwana.journalist@gmail.com

بو په یوه نډک و نارندى بابت:

؟

مافی ژنانی کوردستان قوربانى

کومه لگه ک سونه تی

و نیرسalar

هنا و عبدالامری

له سهر خوى لادهبا. تاكه كاني ټو كومه لگه گايه ش به داخوه به ژن و پياووه قوربانى ټو سيستمه من و روژ به روژ به و روانينه وه ژيان دهكن. له و نيوده بارودوخى ژنانى تهنيا كه خويان به ريوه به رى ژيانى خويان و ده يانه وي له سهر پيى خويان راوه ستن و له بوارى نابوورى سهر به خو بن سهد قات زياتره. ژنيك تهنيا له و هره يمه كه سيستمه كه و هك شارومه ندى پله دوو و ټه بزارى زاوژى پيناسه ي بو كروه و هيچ مافيكى پي نادا له گهل كه ندى و كوسپى زور گوره به روه روون. ټو ژنانه بو ټوه بتوانن بژيوى ژيانى خويان په يدا بكن مل بو كارى تاقت پروكين به حقه دستى كه م راده كيشن و روژانه به روه رووى سوکايه تی و ټيها نه دهنه وه. ټه گهر كيشه و گرفتكيان بو بيته پيش له لايه ن ده زگای ټاسايش و پوليسه وه به هيند وهرناگيرى و گوپى پي نادري. ژنانى تهنيا له گهل سوکايه تی، ده ستريزى، توندوتيزى، بيمافى و روانينى چه واشه ي كومه لگه به روه روون و ټو بارودوخه ناله باره ټه وان تهنيا تر دهكات. ژنانى تهنيا له شوينى كار به شيوه روانينى تاكه كان ټازار دهرين، به لام ناچارن بو دابين كرنى بژيوى ژيانين به تايبه ت ټه گهر منالين هه بي بي دهنگى بنوينن. ريكخراوه كاني ژنانى سهر به ده سلات هيچ كارناسانك بو ټو ژنانه ناكات و هيچ په روه رده يه كيشى له و بواره د نيه. ژنيكى تهنيا له هره يمي كوردستان ټه گهر بيه وي تهنانه ت ماليك به كرى بگرى ده بي ده يان كه ندى و كوسپ بپري تا بتوانن شوينيكى حوانه وه بو خوى دابين بكات. ژنان له و بارودوخه دا له كاتى گرتنى شوينى نيسته جي بوون له گهل پرسيار و وهلامى زور ناروا و قه زاوه تى خه لك به روه روو دهنه وه و دواى برينى ټو نه هاهمه تيانه ټه گهر بتوانن ماليك بگرن ده بي به شيوه يه ك بژين كه خه لكى گهره ك به دلين بي و تهنانه ت به هاتنى ميوانيش بي به شن و روژانه قه زاوه ت ده كرين و سوکايه تيان پي ده كرى. به ده يان جار رووى داوه ژنانيكى تهنيا كه ويستويانه له گهره كيك مال بگرن سهره راي رازى بوونى خاوه ن مال له لايه ن ده زگای پوليس و موختار گهره كى ټو ولاته گرفتيان بو دروست بووه و له ماله كه به ناروا دهركارون، تهنيا به تاوانى ژن بوون و تهنيا بوون به بي هيچ كيشه يه ك. ټه گهر بمانه وي باس له هه موو كيشه كاني ژنان له و سيستمه دژه مروف و گهنده ل و دژه ټنه دا بكن بينگومان به ده يان بابته و تومار كوتابى پي نايه. له كوتاييدا ده لينن ژنانى هه ريمى كوردستان كه خاوه نى ميژويه كى پرسنگدار له خه باتى رخوا به دژى كويله يى و ديكتاتورى دابوون نابى ټيزن بدن ټو ده سه لاته سهره رو و دژه ټنه چيتر په ره به بيمافيان بدات و ټه وان له مافى ټينسانى بي به ش بكات. ژنان ده بي جاريكى تر له ريزى پيشه وه ي خه بات به دژى ده سه لاته دواكه وتوو دابن و تا گه يشتن به ټامانجه مروفيه كانيان كه بنياتنانى كومه لگه يه كى مروفته وهر به دوور له هه لاواردنى په گه زى و نابووريه كول نه دن.

هه لاواردنى په گه زى له زوره يى كومه لگه كان به تايبه ت كومه لگه سونه تى و دواكه وتوو ده كان وه كو په كيك له به رچاوترين خه ساره كومه لايه تيه كان له ميژووى مروفايه تيدا بوونى بووه. كلتورى كومه لگه سونه تى و دواكه وتوو ده كان خوى خزاندو ته ناو ژيانى تاكه كان و بوته هوكارى جياكارى و هه لاواردنى په گه زى و به رده وام ژير ده سته يى ژنانى له و

كومه لگه يانه دا په ره پيداوه. سونه تى و دواكه وتوى و پياومه زنى ساله هايه بوته ټه بزارى ده سته يى سهرمايه دارى بو چه وساندنه وه مروفته كان. هه رچه ندى به دريژايى بوونى ټو خه سار و په تايه چالاكاني مافى ژنان و بزوتنه وه جوړاو جوړه كومه لايه تيه كان بو لابردي و نه مانى هه لاواردن هه ولئى زوربان داوه، به لام هيشتاكه ش له زوره يى ولاتانى جيهان به تايبه تى ټو ولاتانه ي كه پيكهاته ي سياسى و كومه لايه تيه كه ي له سهر لي ټه ستاندنه وه ي شوناسى تاكه كان پونراوه و ټه بزارى ټايينى به ده سته وه يه بوونى هه يه. ټم هه لاواردن و جياكارى په گه زيه تهنانه ت خوى خزاندو ته ناو ژيانى تاكه كه سى ژنان له و ولاتانه و ټه وانى له به شدارى له پرؤسه ي سياسى و نابوورى بيته ش كردوه، ټه وه پيلان و ټامانجى سهره كى ده سه لاتدارانى سهرمايه يه. په كيك له و كومه لگه يانه ي تاكه كانى قوربانى سهره كى سيستم ده سه لاته ي فيتودالى و عه شيره يى و دژه ټنى هه ريمى كوردستانه كه هه رده م ژنان ټو هيزه كارامه ي كومه لگى وه ك پاشه كوته و شارومه ندى پله دوو نيشان داوه و به پشت به ستن به ټايينى قيزه ونى ټيسلام و كه لك وهرگرتن له روانگه ي دواكه وتوو و خورافه ي خه لك په ره به توندوتيزى و چه وساندنه وه ي ژنانى كوردستان ده دات. ساله هاي ساله ژنانى هه ريمى كوردستان سهره راي ټه وه ي كه ميژويه كى پرسنگداريان له خه باتى رخوا بو ټازادى خه لكه كه يان و هاتنه دى ټامانجه ټينسانيه كاني تاكه كانى ټو كومه لگه يه وه يه وه رده م له به ره ي خه بات دژ به ده سه لاته ي ديكتاتورى سه دام دا بوون، به لام مه خابن دواى راپه رينى خه لكى كوردستان و به تالان بردنى ده سه كوته كانى خه لك و به لاريدابردنى شوړشى رخواى خه لكى ناوچه له لايه ن چه ندى حيزبى ناسيونال دينى كه بنه ماله كى له سهر په روه رده ي دژه مروف روونراوه، له هه موو مافه كاني خويان بي به ش بوون. ژنانى هه ريمى كوردستان ساله هايه له مافى وه ك يه ك و به رامبه ر له و سيستم و ده سه لاته بي به شن و روژانه سوکايه تی و هه لاواردنى په گه زى ټه زمون ده كه ن. ټو حيزبانه ي جگه له گهنده لى و تالان كرنى گيرفانى خه لك و به ره م هينانى خورافه و دواكه وتووى هيچ شتيكى تريان بو خه لك پي نييه و بوونه دوژمنى سهره كى ټازادى و ژيانى خه لك به گشتى و ژنان به تايبه تى. راگه ياندى و هه موو ټامرازه كاني په روه رده له به ر ده سته يى ټو ده سه لاته دايه و ساله هايه بيروكه ي دواكه وتوو و دژه ټن له كوردستان به ټامانجه وه و به پيلانى له پيش داريژارو په ره پيداوه. پارهى خه لكى ټو ولاته سهرفى مزگه وت و مه لايى دواكه وتوو ده كات تا له مينه به كاني مهرگ و نه مانه وه پروپاگهنده بو نرم كرنى پيگه ي ژنان بكن و ټو ره گه زه ي كومه لگه پاسيف بكن و بيانخه نه كونجى ماله وه. سيستميك كه فره ټنى وه ك سونه تيكى باب و باپيران و پرسيكى شه رعى له قه له م ده دا و بو هه ر بي مافى و سوکايه تيه ك به ژنان ټه بزارى ټايينى پييه و به رپرسياريتى ټو گشته نه هاهمه تى و چه وساندنه وه يه

هو شيارى كومه لگه و

تونډوتيزى به رامبه ر ټافره تان !

به پيى زوره يى ټو پيناسه جيهانينايه ي، كه بو توندوتيزى كراون، بريتيه له: “هه موو ټو (كردار، رهفتار، ټماژه، قسه و جولانه)، كه به بي خواسته ي خوى به رامبه ر كه سيك ټه نجام ده ريت”. كه واته توندوتيزى جه سته يى و ده روونى، شوينه وار و كاريگه رى خوى جي ده هيليت. ټيتر له لايه ن هه ر كه سيكه وه به رامبه ر كه سيكى تر بكريت.

مروف له هه ست، غه ريزه و پيداويستيه سهره كيه كاني ژياندا يه كسانن، هيچ مروفيكى ټاساى نايه ويته كه رامه تى له كه دار بكريت، يانيش قسه و ټماژه يه كى ناشايسته ي به رامبه ر بكريت. زورجار كه سه كان له حاله تى بيده سه لاته، يان ناهوشياريدا، به شيك له توندوتيزيه كان قبول ده كن، به لام مهرج نييه ټم بيده نكي و به رگه گرييه تا سهر بيت. ټه گهر وه كوو خوى و له كاتى خوى وه لام نه دريته وه، به جوړ و شيوازى تر و له كاتى جياوان، ده ره او يشته ي خوى ده بيت.

ناوه ناوه كه سانيك له ژير ناو نيشانى (پياوى ټايينى) به ټاره زوى خويان و بيستور قسه به ټافره تانى كومه لگه ده لين، ټه وان ټايين وه كو وه سيله يه كى سه ركو تكدن و بو راگرتنى ره وتى پيشه روى كومه لگه به ده سته وه ده گرن. به هوى به كار هينانى ټايين، سوژى به شيك له خه لك ټيستيفال ده كن و ره وايه تى به م ده ستريزكاريه يه ده دن، ټم دينداريه يه كه ټم جوړه كه سانه به كومه لى ده فروشنه وه، ميژوويه كى ټاشكراى هه يه له ويړانكردى كومه لگه و پاشه وپاشگيرانه وه يه تى، دنياى به ناو ټيسلامى باشترين به لگه ي رولى ويړانكه رانه ي دين له دژى تاك و شكوفايى كومه لگه ي خستوته روو. له سهرده مى ته كنولوزيا و كرانه وه ي كومه لگه، له جياتى ټه وه ي سهرى خويان كز بكن و په يوه ندى خويان به شيوه ي تاك و شه خسى له گهل ټو باوه ردى هه يانه بپاريزن، دين و وه كو هه ميشه نابهر پرسانه هه ندى قسه فرى ده دن، كه نه ك دوورو نزيك كومه ك به كومه لگه و ټاگه ي كومه لگه ناكات، به لكو تونيله داخراوه كاني ژيان ده خه نه به رده م ټينسانى ټم سهرده مه، كه زانست و زانبارى زيندو گو زوى ته نييوه.

كه سانى هو شيار و به ټاگا له پيشكه وتنه خيراكاني جيهان و سهرده مى گلؤبال و عه وله مه، تيده گن كه ناتوانريت به ر به گورانكاريه يه كان له سهر هه ر ټاستيكى ژياندا بگيريت، ټو جه له ي، كه پيشتر به ناوى جياجيا له كومه لگه بلاوده كرايه وه، كرانه وه و خو يندنينان به عيلمى ټيليس وه سف ده كرد. ټيستا له هيچ كو يى ټم گونده جيهانينيه ي، به هوى ته كنه لؤژياوه دروست بووه، جياجيان نابيته وه. بو يه ناتوانريت ټه وه ي پيشتر ده يانكرده جيى باوه رى كومه ل و له ژير ناوى جياواز پيگه ي كومه لايه تى بو دروست ده كرن، ټيتر دريژه بكيشيت.

ټه وه ي ټيستا له به شيك له و پياوانه يان ټه وانه ي به ناوى ټايينه وه ده يانه وي فه و اى دابه شكردى كومه ل بدن، به ر له هه ر شتى هه ست ده كن، كه پيگه ي كومه لايه تيه يان له مه ترسيدايه، چونكه كاتيك كومه لگه يه ك دامه زراوه ي تيدا بيت، ټو كه سانه شوينيان له ق ده بيت، هاوكات پيشكه وتنى كومه لگه له سهر ټاسته جياجياكان و ټاگايى خه لك، جاريكى تر شوينى ټه وان ليژ ده كات.

له لايه كى تره وه هه لپه ي ناوبانگ و سهر قالكردنى توړه كومه لايه تيه يه كان و به شيك له راگه ياندى نه كان به خويانه وه، ټامانجيكى ترى ټم قسه فريندانه يه، كه سهرده ميك به ناوى ټو پوزسيون بوون و دواتر به ناوى ټايين و... بلاو بوو. ټو قسه وباسانه ي، كه به ناوى ټايين و دابونه ريته وه ده ره ق به ژنان ټه نجام ده ريت، ټه و په رى توندوتيزى و بريندار كرنى هه ستiane.

هاوكات پسپورانى بوارى كومه لئاسى و ده روونى، ناشى مه ترسييه كاني ټم توندوتيزيه هه ست پينه كن، له كاتيكدا جوړه ها كيشه له كومه لگه دا هه ن، به هو و بي هو قسه ي توندو بي بنه ما رووبه رووى ټافره تان بكريته وه. هه روه ها كه ناله كاني په روه رده كرن له كومه لگه / خيزان، حزب، قوتابخانه و زانكو، هه ريه ك به پيى قه باره ي خوى به رپرسياريتى و ناهه مواريى كيشه كاني كومه لگه ي به رده كه وي، هيچيان له م ناكوكيه كومه لايه تيه يه هه ن بيته رى نين، به لام حكومه ت له ريكخستن و ريگه نه دان به له سنور دهرچوونى هه ريه ك له م كه نالانه، به رپرسى يه كه مه، چونكه ټو ده سه لاته جييه جيكار و به رپرسياره له هه ر رووداويكى كومه ل. كه واته و دووباره ده لينن، حكومه ت به رپرسى يه كه مه له ريگه گرتن له م توندوتيزيه ي.

به كورتى، كاتى ټه وه هاتووه، ټه رك و مافى پياوانى ټايينى له كومه لگه و چوارچيوه ي كارى حكومه تدا ديارى بكريت، و دين بيته كارى تايبه تى، و دين له ياساو ريساكان و سيستمى په روه رده جيا بكريته وه و بيته كاريكى تايبه تى.

نووسينى: شوانه حسنه ټه بوبه كر

به شيكى تر له قهسيدهى ناهيكي سهر د

كوشه ي ته دهب و هونهر

كوشه ي ته دهب و هونهرى كريكاريى و پيشكوتخواز، كوشه يه كى تايه تى بويشوه وه كه له مهر ژماره يه كدا بابته يكي ته دهبى يان هونهرى له شوه ي هونراوه، تيگستى ته دهبى، وه كريان، بلاوه كانه وه، ياخوه ديمانه له كهل ته دهب و هونهره نديك يان ناسانديان ريك ده خات...
ناماده كرنى كوشه كاوان قادر، هيو سالج، كه كيم ميرزا

له ژورويكى تاكه كه سيى به نديخانه كه

تارام هه سهن

ره ندي" به جلوه برگى
(كه ريل) وه، لاره مل
لاره مل دانيش تبوو.
ئه ژنو ي نابوو به
سنگيه وه، كه له كه
ئه ژنو كاني كر دبوو به
سهرين بؤ سهرى.
مووه كاني قزه

حكيم ميرزا
سويډ : كوشه ي
2020

خولاوى و ئالوسكاوه كى هاتبوونه خوارى،
بيرى له و ساتانه ده كرده وه، كه دوو
چه كدارى "حكومه تى هه ريم" ده ستيگيريان
كرد و هه ر به دم رپوه، چه ندين جار
مه مكه كانيان گرت، ده يانگوشين و
رايانده كيشان و ئازاريان ده دان، ده ستيان بؤ
سمت و ناوگه لى ده برد، به نوكه پين
شه قيان له نه رمايى رانه كاني ده دا، به
قونداغى تفهنگ ده يانكي شيا به پشت و
كه مه ريدا....

دهنگى ههنگاوى نه بر او وه پاسه وانى ژوره
تاكه كه سييه كان هه راسانى كر دبوو له ژير
ده رگه وه، له تيگ نانه رقه ي بؤ فرپيدرا..
دلى ره ندي ئه وه نده پر بوو به دم
ته ماشا كرنى نانه كه وه، فرميگسك نانه كه
ته پر كرد..

له پر پاسه وانه كه، ئه وه ده رگه بچوكه
چوارگوشه ي كرده وه، كه به هه مان
ده رگه وه بوو، سميله رهنگه راوه زبرو
ره شه كه ي برده ناوه وه، به ره ندي گوت:
- "ها جوانكيه... وتت چى... ئه گه ر
به ربووى شووم پيئه كه مى؟!"

بؤ نه ستيه هه ر به شه و بفر يت
سه يره سه ير
من به ده ستيكى بينا وانه وه
دوو قاچى بي گونا هه وه
نه توانم كه لاي دار ميويكى كوژ راو
بنوسمه وه
كه چى نه و به پيخاوسى له سه ر
حه بله كاني
نهم زه مه نه زور زانه
گه مه يه كى ته ر زه ييان ده كات و
يارى به قه ده رى با ده كات
چاوى سه فه ريكى نا دي ار
ده خاته جان تايه كى درا وه و
چه ن قه ده ريكى سه يره
سه رم هه رگيز حه زى نه كرده وه
به لاي شانى
چه يما بكه و نت
بيجگه چوله كه يه ك
كه سيگ نه ي توانى لي دانى دنم بخاته
رسته وه
كه سيگ نامه ي ده رويشيكى دل
شكاوى
بؤ نه هينام

كه كيم ميرزا

من زور جار نه فره ت له خوم ده كه م
به ده ستي خوم
چه موله له خوم ده نيم
به رده نويزه كاني ژير ناوچه وانى
سوژده ي خوم ده ستيگم
به سه ر نهم هه مو وه فاميه ي
خومدا
شور ده به مه وه

من نيتر پروانكه م وهك جار ان
سه وز بي مه وه و
خوم له خوما هه لنيچم
خوم له خوما وهك دار
سيويكى بريندار
چه كه ره بكه مه وه چوله كه يه كى
عاشق له سه رم هه لنيشيت

تو نه و شته جوانانه ت كوشت
گميه كوژره كانت له گوسه بانه كه م
دور خسته وه
هه ناسه ي به يانيانى
به ر په نچه ره كه مت
زي نه به چال كرد
چاوى شه ونمه كاله كانت ده ره ينا

تو درويه كى
شه ر قيانه بويت
جار جار به روتى به به رده ما
ده روشي و
جار جاريش
سه ر پوشيكي هه ناريت
له پر چته وه ده نالان

تو درويه كى
سه ير بوويت
منيش نه فاميكى كه له گه ت
تو نيواره يه كى ته لئخ بوويت
منيش دراوسيني
مالي ناهيكى سه ر د

به شيكى تر له قهسيدهى ناهيكي
سهر د
نيوه له نزه له وه
نولفه تان به خوينه وه گرتيوو
ياساى مرؤقيه تيتان
نه خسته رسته وه
تا به كسانيت
به زيكرى ده رويشيكى
عاشق به بيني
خودا

داتنه كرد
چاويكت به يادا نه نارد
هه ناسه ي بارانيكت بؤ نه خسته
نامه يه كه وه و
بوت بوست نه كردم
ناوريكى ماشوو برنجيت
به ژوره كه مدا
شور نه كرده وه
سيه ريكى خوت له وه سني
نامه كه تدا نه نو سيه وه

تو درويه كى سه ير بويت
نيواران
نه هاتى و
به يانيان ونده بويت
شه وانه ده بويته چراو
به يانيانيش
قوت ده كرد به قوتى ره شه با دا و
به كوتانى كو كو ختيه كاندا
پياسه ت ده كرد

تو درويه كى
دوو روو بويت
به لاي هه ر دار ميويكدا روشتيبي
گه لايه كت كوشتوه و
به رسيه يه كت وه رانده وه

بوونى ترس ته رازووى هاوسهنگى سروشت
را ده گري، به يى بوونى ترس، هاوكيشه ي
"بوون" ده كه ويته مه ترسى نه بوون" وه.
"ترس" له لاي شاعيرانيش، رهنگدانه وه ي
هه بووه له ناو ده قه شعيره كانياندا نه وه تا،
(مه حوى)* ۳ شاعير ده لي؛
خه رامى ناز ئه گه ر هينا يه له نچه سه روى
مه وزونت وه كو له يلا، له سه ر ري پرسشنى كه
حالى مچنونت
ده ترسم گه ردى خو ينى من له شيشه ي
گه ر دنت نيشى وه گه ر نا، غه م نييه بمرم له
حه سره ت ليوى مه يگونت

ته يمورى له نگ * ۴ له بيروه رييه كانيدا
ده گيريه ته وه: ده ليكت كاتيگ گه يشتبه دارا بگرد،
زوربه ي خه لك له (ترسى) نه خو شى تا عوون
له وه ده قه ره هه لاتبوون. سه ره تا هه ندي له
سه ر بازه كان توش ببوون، به لام پاشان
خوشى توشى ده بيت سه ره نه نجام موغيكى
زه رده شتى هه نگو ينى بؤ ده هينى، چاك
ده بنه وه، دواتر ده يه و نت برو ات موغه
زه رده شتبه كه پي ده ليكت نابى ئيس تا برو ن تا
بوما وه ي ده رپوژ سه ر بازه كانت له ژورويكى به
دوكل قان دراودا بؤ چه ند سه عاتيك
نه هيليه ته وه، چون ئه مه نه كه ن بؤ هه ركوييه ك
بچن ئه و ناوچه يه هه موو توشى ئه م په تا ي
تا عونه ده كه ن.
سه رچا وه كان /

۱- ته فسانه ي كوني ميزوپوتاميا
۲. - ر. بوريس سيرو لينك، (المتخصص في
علم الأعصاب و علم الأجناس والتحليل النفسي
۳- ديوانى محوى
۴- بيروه رييه كاني ته يمورى له نگ

فوبياى ترس له ره هه ندى ئه ده بيدا

جهمال نوري

هه يچ به هايه ك ناهيليه ته وه بؤ بوونى ژيان خوى،
واته سروشتيه تى ژيان، پيويستى به بوونى ئه و
چه مكه ده كات كه پي ده وترى ترس.
زانايانى پزيشكى* ۲ گيانه وه ران قيه تره نهرى
دواى ليكوليه نه وه يه ك له دوايه كه كانيان له سه ر
سرينه وه ي ترس له ناو ئه و ئاژه لانه ي كه
له دارستانه چره كاندا هه ميشه بوونه ته نيچيرى
گيانه وه ره درنده كاني تر، تا قيكردنه وه يه كيان
له سه ر ئه وه كرد، هاتن دارستانيكيان
له ژيرچاوديزى خو ياندا دروست كرد و ئه و
هه موو ئاژه لانه يان له ناويدا په روه رده كرد،
به جوريك گورگ و مه ر پيكه وه ناوى
ده خوارده وه، ئاسك چيتر راي نه ده كرد
له ترسى ئه وه ي نه بيته نيچيرى پلنگ، به لام
پاش ماوه ي چه ند ساليك له ناو ئه و
گياندارانه ي كه ده بوونه نيچيرى ئاژه له
درنده كاني تر و ئيس تا ئه و ترسه يان تيا
نه ماوه، بينيان ئه و گيانه وه رانه كه ترسيان
نه ماوه و چيتر رايان نه ده كرد له ده ست ئاژه لى
درنده دوو چارى نه خو شيه ك ده بوون، دواتر
مردار ده بوونه وه. ليژه وه ده مانه وى ئه و
راستيه به لگه نه ويسته دووپات بكه ينه وه كه

بكاته وه، بويه له م كاتدا به بيستنى وشه كه
راسته وخو پيويسته هه لو يست نيشان به ده ي و
ريگرى بكه ي له ئه نجامدانى ئه و كار، كه دژ به
ژن ده كرى.
له ئه فسانه كاني كوني گه لاندا، به تاييه ت، لاي
ئه فسانه ي (ئارييه كان)* ۱، ده لين؛
"ئاسمان زه رپايه كى شينه
هه ور كه شتى يه،
مرؤف كاپتيني
خور به هاناي، مانه وه يه تى"
ئه وه ي مرؤف له ژيان ده هيليه ته وه و هاوار
ده كا بلئ (help) بوونى ترسه له مه رگ،
فوبياى مه رگ وا له ئينسان ده كات به
ئاگابيه وه مامه له بكات، تا به رده وام بي له
ژيان به مه ش له مه رگ دوورى بخاته وه.
فوبياى ترس رهنگدانه وه ي له دنياى ئه ده بدا
"ترس" له لاي تاكه كاني كومه لگه ي مرؤقيه تى
له بوونى مه ترسيه كه كه نزيكى ده كاته وه
له مه رگ، هه ربويه كاتيگ ترس به روكت ده گري
گورانكاره يكى فيزيكى كيميابى له ناو
ئورگانه كاني له شتا دروست ده يى، نه مانى"
ترس" له هزو زه نيه تى مرؤفا، خوى له خو يدا

سه‌مای مهرگ، له زه‌مەنی پوداوه‌کاندا..

جه‌مال نوری

سەلام سعید مولود

واته شاخ و چیاو دول و دهشت، به شه‌رو
کوشتار پراکریته‌وه، ئەوا که‌و شوینیکی بۆ
نامینیت‌وه تاوه‌کو تیايدا بخوینن.

قەت نه‌بوە دەریا له‌ماسی بتوری، مه‌گەر
سروشتی دەریا به‌هۆی پیس بوونی
ژینگه‌بیه‌وه خراپ بوین، به‌چه‌شنی گومیکی
لیبیت، ماسی ناتوانی تیايدا بژی. له‌م
کۆپله‌یه‌شدا ده‌لی؛

ه‌هره‌سی به‌فر ریگا له‌من له‌تۆ ئەگرئ/
به‌واتای کاتیک به‌فر ه‌ره‌س به‌ینی ه‌ر
ریباریک له‌بناری چیا‌دایی ریگای لی ده‌گیرئ،
ریگا گرتنیش به‌واتای پچرانی په‌یوه‌ندیه
کۆمه‌لایه‌تی و سیاسی و بازرگانی
و کلتوری..هتد.

چ/ ئاگریکه به‌ریا بوه/ خەرمان به‌سه‌وزی ئە
سوتئ/

ده‌ستی چه‌پم راستم ئەبڕئ/چاوی چه‌پم
راست کویر ئەکا/قاچه‌کانم حەز به‌که‌وتنی
لاشەم و سه‌رم ئەخوا/

سه‌مای مه‌رگه له‌م دورگه‌یه/مه‌رگ ئەبارئ/
شاعیر، به‌سه‌ر سورمانیکه‌وه ده‌پرسی، چ
ئاگریکه به‌ریابوه، که‌بۆته هۆی سووتانی
خەرمانی مه‌مله‌که‌ت و ه‌هرچی به‌روبووم
وده‌سکه‌وتیک ه‌ه‌بوئی به‌هۆی شه‌ری ناوخۆوه
له‌ده‌ست بچئ، له‌کاتی‌کا شه‌ر له‌نیوان خودی
براکان خۆیاندا روبردات ئەمه‌ په‌شمه؟

ئەوه‌تا سه‌لام سعید مه‌ولود ده‌لی .. ده‌ستی
چه‌پم راستم ئەبڕئ؟ چاوی چه‌پم راست کویر
ئەکا؟ قاچه‌کانم حەز به‌که‌وتنی لاشەم و سه‌رم
ئەخوا، ئەو ده‌مه‌ی له‌ناو کۆمه‌لگه‌یه‌کدا
ه‌یزه‌سیاسیه‌کانی به‌هۆی ده‌مارگیری حزبی و
به‌رژه‌وه‌ندی ته‌سک حەز به‌یه‌کتره‌که‌ن و چال
بۆیه‌کتره‌لگه‌نن، ئیدی

بۆ لاپه‌ره ۱۷

گریدانه‌وه‌و هاوسه‌نگکردنی ئەو دوو زه‌مه‌نیه
له‌واقیعا .

زه‌من له‌دوالیزی

"نوسینی ده‌ق و شروقه‌کاری ده‌ق"

له‌م ده‌قه‌ی سه‌مای مه‌رگی سه‌لام سعید مولود
دا ه‌ه‌ست به‌ دوو زه‌مه‌نی جیاواز ده‌که‌ین،
به‌لام لی‌کچوو له‌چوینتی پوداوه‌کانی ناو
میژووی واقیعی پوداوه‌کاندا.

کاتیک به‌وردی سه‌مای مه‌رگ بخوینینه‌وه،
تیده‌گه‌ین زه‌مه‌نی ده‌ق زه‌مه‌نی نه‌وه‌ده‌کانی
سه‌ده‌ی رابردوو، که له‌وزه‌مه‌ندا واقیعیکی
ناهه‌موار به‌روکی به‌خه‌لکی ده‌گرئ به‌جوریک
به‌هۆی شه‌ری ناوخۆوه سیکتەری ئابوری و
بازرگانی و په‌روه‌رده و زانست و فه‌ره‌ه‌نگی
و رۆشنیبری و سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی
زه‌ربه‌یه‌کی گه‌وره‌ی به‌رده‌که‌وئ که
به‌وه‌یه‌وه قوناغه‌کانی گه‌شه‌کردنی کۆمه‌لگه
رابه‌ه‌ستی و پینشه‌که‌وئ به‌و هۆیه‌شه‌وه،
تقوی رق و کینه زیاتر له‌ دل و ده‌روونی
خه‌لکیا رۆبچئ و کۆمه‌لگه‌ش نه‌توانئ
ه‌ه‌نگاوی نوئ به‌ره‌و پیش به‌خوه‌وه ببینئ.

وه‌ک لی‌زه‌دا شاعیر ئاماژه‌ی پئ ده‌کات
سه‌مای مه‌رگه/ کاتیک مه‌رگ به‌ئەندازیه‌که
به‌ربلاوبیت، بۆ خه‌لکی به‌هۆی فاکته‌ریکی
سیاسیه‌وه بئ که‌به‌رکه‌وته‌ی یه‌کتر قبول
نه‌کردن شه‌ری ناوخۆی لیکه‌وته‌وه، مردنی
خه‌لک به‌لیش‌او له‌ونپوه‌نده‌دا ده‌ر ئەنجامه‌که‌ی
ده‌بیت بۆیه ده‌لی سه‌مای مه‌رگه:

/واکوته‌له‌ گه‌رمه‌شینه//زاوارپویه/

/کوستان که‌وی ته‌ره ئەکا//ده‌ریا له‌ماسی
ئەتورئ/

ه‌هرگیز کوستانی چیاو دوله‌کان بئ که‌و
نه‌بووه، چ جای ئەوه‌ی که‌و تیايدا ته‌ره ببئ.

به‌وردی شه‌ن و که‌وی ده‌قه‌که‌ی بکات و
له‌خوینده‌وه‌یه‌کی ره‌خنگرانه‌وه سه‌ره‌نجام
خوینده‌وه‌یه‌کی نوئ پیشکه‌ش به‌ خوینەری
بواری ره‌خنه‌ی ئەده‌بی بکات.

بۆ نیشاندانی زمانی ده‌ق و ته‌وزیفکردنی واقیعی
تیايدا هاوکیشه‌یه‌کی نویمان ده‌ست ده‌که‌وئ
له‌ناو ره‌وتی پوداوه‌کانی میژوودا، واته
له‌سیاقه‌ میژویه‌که‌ی نوسینی ده‌ق و واقیعی
زه‌مه‌نی خوینده‌وه‌ی ره‌خنه‌گر بۆ ده‌ق
دوالیزمیک له‌ زه‌مه‌نی ده‌ق له‌نیوان نوسه‌ری
ده‌ق و ره‌خنه‌گری ده‌قدا به‌رجه‌سته ده‌بیت

۱-یه‌که‌م /زه‌مه‌نی نوسینی ده‌ق لای نووسه‌ر
۲-دووه‌م / زه‌مه‌نی خوینده‌وه‌ی ده‌ق له‌لای
ره‌خنه‌گر

بۆ فاکته‌ری یه‌که‌م، زه‌مه‌نی ده‌ق وابه‌سته‌یه به
واقیعه‌تی شوین و زه‌مه‌نی نووسین لای
نووسه‌ری ده‌ق، بۆئهمه‌ش وه‌ک ده‌زانئ
شاعیر له‌م ده‌قه‌یدا حه‌قیقه‌تی زه‌مه‌نیک ده‌خاته
پوو که له‌واقیعی میژوی پوداوه‌کاندا
پانتایه‌کی زوری له‌ نه‌ستی تاکی کورد
به‌جیه‌یشتوه، ئەویش شه‌ری براکانه. شاعیر
هاتوه ئەو واقیعه‌ تاله‌ی ته‌وزیفکردوه به‌ ده‌قی
شاعیری و له‌ریگای زمانی شاعیره‌وه جاریکی
تر ئاراسته‌ی تاکی کوردی پئ ده‌کات، ئامانج
له‌ ئاراسته‌کردنی نوسینی ئەم ده‌قه‌ی شاعیر،
ره‌نگه بۆ زه‌مه‌نی نوسینی ده‌ق که ه‌ه‌لگری
پوداوه‌کان بوه و پوویانداوه، به‌ موته‌له‌قی
ه‌یند گرنگ نه‌بوئ، چون تیايدا ژیاون.

بۆ فاکته‌ری دووه‌م، ئەمه‌ وابه‌سته‌یه به
لیکده‌وه‌و شروقه‌و ه‌ه‌لسه‌نگاندنی زه‌مه‌نی
ده‌قی شاعیری شاعیر له‌لای ره‌خنه‌گر و

ئەو ده‌مه‌ی ره‌وتی ژیانی کۆمه‌لگه له‌ دۆخه
ئاساییه‌که‌ی لائەدات، ئیدی سیکتەره
جیاوازه‌کانی ناو ه‌ه‌ناوی کۆمه‌لگه به‌ره‌و
داخزان ده‌چی و ه‌یدی ه‌یدی ژیا ن ده‌سوئ و
ماناکان بۆ ژیا نکرین کال ده‌بیت‌وه و
به‌هایه‌کی نامینیت.

بۆ ئەو لادانه کۆمه‌لایه‌تییه چه‌ند فاکته‌ریک
رۆلی سه‌ره‌کی ده‌گیرئ تیايدا، دیارترینیان
نه‌بوونی هوشیاری و گه‌شه‌نه‌کردنی
رۆشنیبری و په‌یوه‌ست بوون به‌ نه‌ریته کۆن
و پواوه‌کان له‌ناو تاکی کۆمه‌لگه.

سه‌لام سعید مه‌ولود، وه‌ک شاعیریک
ئەگه‌رچی میژووی نوسینی ئەم ده‌قه
شاعیره‌ی ده‌گه‌رپه‌ت‌وه بۆ سالانی نه‌وه‌ده‌کان،
ئەوکات به‌هۆی شه‌ری ناوخۆوه، ژیا ن
له‌به‌ریه‌ک ه‌ه‌لوه‌ش‌ابوو، ژیا ن‌دۆستی ه‌یچ
به‌هایه‌کی نه‌ما‌بووه، شنه‌ی با له‌جیاتی نه‌سیم
به‌ینی مه‌رگی ده‌هینا.

ئەوه‌ی لی‌زه‌دا ده‌مه‌وئ له‌سه‌ری رابوه‌ستم
زمانی نوسینه له‌ ده‌قی شاعیریدا، به‌لام
ئەوه‌ی گرنگتره چوینتی ئاراسته‌کردنی ئەو
زمانه‌یه له‌ناو ده‌قه‌ شاعیره‌یه‌که‌دا، سه‌مای مه‌رگ
یه‌کیکه له‌ده‌قه‌ شاعیره‌کانی شاعیر سه‌لام
سعید مولود، شاعیر بۆ نوسینی ئەم ده‌قه
شاعیره‌ی ه‌یند له‌ناو قولایی میژووی
پوداوه‌کاندا رۆچوه که له‌واقیعا پوویانداوه،
بۆیه ره‌نگدانه‌وه‌ی ه‌ه‌بووه له‌سه‌ر
ئاراسته‌کردنی ه‌زری شاعیر بۆ نوسینی ده‌قه
شاعیره‌یه‌که‌ی، ئەوه‌ی جیگای بایه‌خدا نه‌ویش
ئەوه‌یه شاعیر راسته ه‌ه‌لکۆلینی له‌ناو واقیعا
کردوه و به‌ناومیژووی پوداوه‌کاندا رۆچوه،
به‌لام توانستی نوسینی له‌م ده‌قه‌دا بواریکی
بۆ ئەوه کردۆته‌وه که ره‌خنه‌گر بتوانئ

دوو به‌هه‌می تازه‌ی هونەر مه‌ند هیوا سالح

به‌ره‌می هونەر مه‌ند عومەر ده‌رویش

ستاری چیمهنتو: ئەم تۆرانهو ئەم هاوکاری کردنانش یه کیکه لهو وهسیلانی که ریکخواه زهرده کانی دهسلات ریسوا دهکات و لهپهناي یه کدابوون و هاوکاری و پیکهوه راوهستانی ئیمه دهخاته جیکای و هیز دهداته بهر خوی بۆ بهرنگار بوونهوه کانی داهاوو.

دیمانه ی بۆپیشهوه له گهڵ ستار حه مه عه لی ناسراو به ستاری چیمهنتو سه بارهت به گرنکی پیکهاتی تۆری هاوکاری کۆمه لایهتی...

تهنانهت پاسیفیستیش له نیو تۆره که دا هه بن، به لام هه ر دیسان کرده وه کان و ئامانجه کانی ئیمه ئه وه دهسه لمینی که ئیمه ناکری به هه ر بیانویه که وه بی خۆمان له هاوکاری و کۆمه ککردنی یه کتری و پشتیوانیکردنی یه کتر لابه دین له ترسی ئه وه ی نه کا پیمان بلین ئیسلای و پاسیفیست، چونکه ئه وه ئه رکی ئیمه یه و هه ر بۆ ئه وه ش تیده کوشین که "له هه ر که سیکه وه به پیی توانی کاره که ی بۆ هه ر که سیک به پیی پیوستییه کانی" ژیان سۆسیالیستانه بکه ی و ئەم هاوکاریانه ش به دهسته وه گرتنی کاریکی سه ره تایی هه ره وه زیانه و سۆسیالیستانه یه که کۆمه که له سه ر سفره که ی که سیکه وه ده روا ت بۆ سه ر سفره ی که سیکتر و نه ک هه ر وینه ی ناگیریت و ناوی نازپینریت، به لکو ئه وه پهری که سایه تی ده پاریزریت و ئه ویش له هه مان ئه و ئاسته دا خوی ده بینتیه وه که بییت به پشت و په نای که سیک تر و ئەم زنجیره هاوکارییه به هیزتر و به هیزتر ده کريت و پیکه وه جگه له وه ی بهرنگاری له مانه وه ی ژیا نی خۆیان و منداله کانیان ده که ن، ههروه ها فیزی ئه وه ش ده بن که چۆن ئەم له په نای یه کدابوونه هیزی ئه سلای رزگار بوونی ئه وانه له هه موو نه هه مه تی و بی نان و ئاو کردنیک که ده سلات به سه ریدا سه پاندوون و ئیتر له م ریکایه وه ده روازه ی نا په زایه تییه کانی خه لکی کوردستان به رفراوانتر و یه کگرتوانه تر ده بیته وه و بیگومان فشاری زیاتر ده خاته سه ر ده سلات و ده توانیت له ریکای دروست بوو هاوکاری و پشتیوانی سه رتاسه ری و تهنانهت پشتیوانییه کانی ده ره وه ی کوردستانیش که ئه و تۆره هاوکاریانه ئامانجیانه خۆپیشانان و نا په زایه تییه کان به رفراوانتر و هه ماهه نگتر بکریته وه تا گه ر ئەم ده سلاته له سه ره تادا له کار نه خریت ئه وا ناچار به وه لام به خواسته کانی خه لکی بکريت و خه باتیش له پیناو رزگاری یه کجاره کیدا راناهه ستی... له کۆتاییدا سوپاستان ده که م و دهستی خه باتکارانه تان له پیناو ئامانجه کانماندا... به گه رمی ده گوشم...

خودی خه لکی کریکارو زه حمه تکیش و نه داردا له هه ری می کوردستان و هه ر له م ریکایه وه ده توانین ئیمه کریکاران زه حمه تکیشان که هه میشه بهرکه وته ی یه که مین و له هه موو قهیرانه ئابووری و ژینگه یی و تهنده روستییه کانا که سه رمایه داری هۆکاری سه ره کییه تی هه ر ئیمه ی که باجی گه وره ده دین و مه رگی شینه یی چاوه رانمانه بۆیه ده بی هه رخۆشمان ریکای ده ربازبوون له م ژیا نه سه خته مان بدۆزینه وه وه ئەم تۆرانه و ئەم هاوکارییکردنانه ش یه کیکه له و وهسیلانی که ریکخواه زهرده کانی دهسلات ریسوا دهکات و و له په نای یه کدابوون و هاوکاری و پیکه وه راوهستانی ئیمه دهخاته جیکای و هیزده داته بهر خوی بۆ بهرنگار بوونهوه کانی داهاوو.

بۆپیشهوه: تۆری کۆمه لایهتی چ کاریکه رییه کی له سه ر به پرسیارکردنی ده سلات ده بییت له کورستان، بۆ ئاو پدانوه له ژیان و گوزهرانی خه لکی هه ژار و که م ده رامه ت؟

ستاری چیمهنتو: بۆ وه لامی پرسیاره که تان پیوست دهکات ئه وه بلیم که گه ر ئه و دوو ئامانجه ی که روونم کرده وه وه به تایهت به شی دووه می لئی ووردیته وه ئه وا ئیمه نه که سانیکی پاسیفست و ئیسلایه که راین و نه خه ریکی ئه وه شین که خه لکی له نا په زایه تی و خۆپیشانان و بهرنگار بوونهوه کانیان به دژی ده سلات په شیمان بکه ینه وه وه یاخود خاویان بکه ینه وه، نه خیر ته واو به پینچه وانوه ئیمه ئه گه رچی تهنانهت خه لکانیکی ئیسلای و

به پینچه وانوه ئه و جگه له وه ی هچ ئاماده کارییه کی تهنده روستی نه کردووه له ساده ترین که لوپه له کانه وه که ده مامکی خۆپاریزییه له تووشبوون به قایرۆسه که تاده گات به دا بینکردنی خه سه خانه ی گونجاو بۆ بهرنگار بوونه وه ی په تاکه گوئی پینه داوه و نه یکردووه، به لکو له م کاته دا موچه ی ته واوی کریکاران و فه رمانبه رانی شی بریوه و خه لکی کوردستانی به بیموچه و به بی ریکه دان تهنانهت به هاتوچۆ و را کردنیان به دوا ی عاره بانه ی کاسبی کردنه کانیان لی داخواه و هچ ریکایه کی ژیا نکردنیان بۆ ئه و خه لکه نه دارو زه حمه تکیشه نه هیشتووه ته وه و له هه مان کانا دزی جه رده بییه کانی خۆیان و خۆشگوزهرانییه کانی خۆیان و بازرگانی نه وت و به ندوبه ستیان له گه ل ده سه لاتدارو کۆمپانیاکانی ئه نقه ره و تاران و به غدا رانه گرتوه و درێژه به پلانه سه رکوتگه رانه کانیان له دژی خه لکی ده دهن، له هه مان کاتیشدا بۆ خۆ لکردنه چاوی خه لکی و هه لرشتنی فرمیسیکی تیمسا حاویان خه ریکی ئه ون که له ریکای ریکخواه زه رد و سه وز و قاوه بییه کانیان وه ک سوال و سه ده قه کیلویه ک یان دوو پارچه جلوه رگ به سه ر چه ند مالنکی هه ژاردا دابه ش ده که ن و زۆر بی شه رمانه ش وینه و فیدیو کانیان بلا و ده که نه وه!

که واته له سه ر ئەم بنه مایه ئیمه ئه رکی دووه م ده که ویته سه ر شانمان که ئه ویش گه یاندنی په یامی هاوکاری و پشتیوانی عه مه لیه له نیو

بۆپیشهوه: ئامانجتان له پیکهاتی تۆری کۆمه لایهتی چییه؟ ده تانه ویت چی بکه ن؟

ستاری چیمهنتو: سه ره تا سوپاس بۆ ئەم ده رفه ته و ده ستان خۆش، پینش ئه وه ی بچه سه ر وه لامی پرسیاره که تان ده مه وی ئه وه بلیم که ئیمه له تۆری هاوکاری کۆمه لایه تی، چ خه لکانیکین؟

ئیمه له کۆمه لی خه لکی کریکار و بیکارو هه لسه روا نی سۆسیالیست، چه پ و ئیساندۆستی خاوه ن بیرو پای جیاواز پیکهاتوون و هه موومان له سه ره وه کۆکین که له م سه ره ده می قهیرانه ئابوورییه گه وره یه ی جیهان و بلاو بوونه وه ی په تایی کۆرۆنا یه دا له سه رتاسه ری جیهاندا گه وره ترین چین و تووژی کۆمه لگه ته نها خه لکی کریکار و زه حمه تکیش و نه داره، که زۆرترین زیانی کردووه و ده بیات وه هه ر ئه و چینه شه باجی بیده ره به ستییه کانی سه رمایه داران و سیسته مه که یان ده دات و ئه و که مینه سه رمایه دارو مافیا یانه ش ته نها به شکانده وه ی ئه زمه کانیان به سه ره سه ری ئیمه دایه که درێژه به ته مه نیان ده دهن.

ئیمه پیمانویه عیراق و هه ری می کوردستان یه کیکه له و ولاتانه ی که له ئاستی جیهاندا جگه له وه ی دوا که وتووترینی ولاتانه له بواری تهنده روستی و خزمه تگوزارییه پزیشکییه کانا، ههروه ها گه نده لترین ده سلات و سیسته می ئیداریشه!

لیره وه له وه لام به پرسیاره یه که متان ده توانم بلیم ئامانج له م تۆره هاوکاریانه له روانگی خۆمه وه پیکهاتی تۆریکی هاوکاری و هاوپیستی نیوان خودی خه لکانی کریکارو زه حمه تکیشه له ناوه وه و له ده ره وه ی کوردستان له پیناو دوو ئامانجی گرنکا که یه که میان فریا که وتن و کۆکردنه وه ی کۆمه ک و هاوکاری فه ورییه بۆ ئه و که س و خیزانانه ی که له ئاکامی بلاو بوونه وه و تووشبوونی په تایی کۆرۆنا وه هه م له باری تهنده روستییه وه هه م له باری ئابوورییه وه گه وره ترین زیانیان پیکه یشتووه و توانای زالبوونیان به سه ر کیشه کانی ژیا نیاندا له ده سه تداوه و پیوستییان به کۆمه کی جیدییه و ده سه لاتیش ئه وه پهری بیده ره به ستی خۆی نوواندووه و نه ک هه ر به ته نگی ئه و خه لکه وه نایه ت، به لکو

تۆری هاوکاری کۆمه لایهتی کاری ئه وه یه له سه ر بنه مای بهر ژه وه ندی هاوبه ش که سانی جیگا متمانوه ناسراو، دلسۆز، خه مخۆر وه کو داینه مۆی کاری تۆری کۆمه لایهتی کۆبکاته وه و سه ره ئه نجام وه کو نوینه ری جه ماوه ری بیبه ش ئالای داخوازی و مافه کانی جه ماوه ری به رزبکه نه وه و بینه هیزیکی خاوه ئیراده و ئیراده سه پاندن...

عوسمان حاجی مارف: کاتیک هر دهسه لاتیگ خه مساردی و نابهر پرسانه مامه لهی بژیوی هاوولاتیگه کانی کرد پیویسته نهو دهسه لاته وهلا بنریت... دیمانه بۆپیشه وه له گهل هاوړگ عوسمانی حاجی مارف، سکرتری کۆمیته ناوهندی حزبی کۆمونیستی کریکاری کوردستان سهبارت به کیشمه کیشی به غدا و ههولیر و پرسى موچه...

تهواوی جیهانی داگرتوو و پهتای کوروناش نهو قهیرانهی خیراترو قولتر کرۆته وه، له هه مان کاتدا کوردستانیش ناتوانی خوی دابیری لهو قهیرانهو کاریگه ریه کانی، به لام کاتیک مهسه له که دیته سه ر ژیان و گوزهرانی خه لگ، دهسه لات به پرسوه ئه رکیه تی وه لام به پیتاویسته کانی ژیان خه لگ بداته وه، به تایبه تی حزبه دهسه لاتاره کانی کوردستان ماوهی سه س دهبه له دهسه لاتاره تی سه رمایه یه کی به شومارو خه یالی وه هایان که له که کردوه، گهر خویان به به رپرس بزنان له به رامبه ر بژیوی دانیش تواندا، به ئاسانی ده تان به تنگ پیتاویسته کانی خه لکه وه بجن و وه لام به خواسته کانیان بدهنه وه، به لام نایکه ن و نایانه ویت بیکه ن، نه مه ش تاوانکی گهره به و ده بیت سزا بدرین.

بۆپیشه وه: لاتان وانیه ده بیت داها تی خه لکی کوردستان له دهستی حیزبه کانی کوردستان دهر به نریت و رادهستی نوینه رانی هه لیزیردراوی راسته قیه ی خه لک بکریت، و نه وان بریار له چۆنیه تی سه رف کردن و دابه شکردنی بدهن؟

عوسمانی حاجی مارف: کاتیک هر دهسه لاتیگ خه مساردی و نابهر پرسانه مامه لهی بژیوی هاوولاتیگه کانی کرد پیویسته نهو دهسه لاته وهلا بنریت، به لام کیشه که لیزه دایه نوینه رانی راسته قیه ی خه لک کین، نه وه تا ده بیستین په رله مان تاره کان ده لین ئیمه نوینه ری هه لیزیردراوی خه لکین، پرسیار نه وه یه نایا نه و داها ته بدریته په رله مان و نه وان بریار له سه رف چۆنیه تی سه رف کردن بدهن؟ په رله مانیک له سایه ی دهسه لات و هه ژموونی پیشه وه ختی به زور سه پینراوی حزبه میلیشیا کانی دهسه لاتی بئه ماله دا هه لیزاردنی بۆ نه نجام درابیت، په رله مانیک کارتونی و بیده سه لات و بی ئه تبار، نه ک نوینه ری هه لیزیردراوی خه لک نییه، به لکو به شیکه له سیستمی نهو پیکهاته گنده ل و تالانچیتی و قاچاخچیه نی نهوت که سه س دهیه به کوردستانیان داگیر کردوه.

نوینه رانی راسته قیه ی خه لک ده بیت به ده ورو ده خاله تی راسته وخوی خه لک له دهسه لاتی سیاسیدا فه راهم به نریت، به هه لیزاردنیک به دور له فشارو هه ژموونی نه حزب، له رنکه ی میکانیزم و سیستمی شوراییه وه.

دهسه لات له عیراق و کوردستان سه لماندویانه که به هه یج جوړیک ئاماده نین نه شه فافیه تی داها ت راگه یه ن و نه داها ت رادهستی هه یج که س و لایه نیک بکه ن، به لکو ده بیت لییان بسیندریت له رنکه ی ناره زایه تی ریکخرا و به رفراوانی جه ماوه ریه وه که ئاسۆکه ی سه لماندنی یه کسانخوازی و دهسه لاتی شورایی بیت.

بۆیه کیشی نوان هه ولیرو به غدا یان حزبه کانی کوردایه تی و حزبه قهومی تانفیه کانی عیراق کرنی نه خواردوه به بودجه و موچه ی فه رمانبه رانه وه، به لکو له به رامبه ر ئاینده یه کی نادیاردایه که هه ردولایان له لایه ک له به رامبه ر نهو قهیرانه ئابوریه ی جیهان و په تای کورونادا بن به ست و دهسته وه ستان و بیده سه لاتن چاره روان دنیا چی به سه ر دیت، له لایه کی تریشه وه له به رامبه ر بیزاری و ناره زایه تی جه ماوه ریه کاندان بن به ستیون ناتوانن و نایانه ویت وه لام به کیشی و خواسته کانی خه لک بدهنه وه که ته شه نه ی

په رله مانیک له سایه ی دهسه لات و هه ژموونی پیشه وه ختی به زور سه پینراوی حزبه میلیشیا کانی دهسه لاتی بئه ماله دا هه لیزاردنی بۆ نه نجام درابیت، په رله مانیک کارتونی و بیده سه لات و بی ئه تبار، نه ک نوینه ری هه لیزیردراوی خه لک نییه، به لکو به شیکه له سیستمی نهو پیکهاته گنده ل و تالانچیتی و قاچاخچیه نی نهوت که سه س دهیه به کوردستانیان داگیر کردوه...

بیکاری و نه داری و هه ژاری رۆژانه له زیادبودنیه، به لام له ئیستادا له چوارچیه ی کیشی بودجه و موچه دا رهنگ نه داته وه، ده مه ویت بلیم کیشه کان و دۆخه که زور واوهره له بودجه و موچه، کوردستان و عیراق له سایه ی دهسه لات و مانه وه ی نه هه ژه میلیشیا یانه دا له به رده م مه ترسی قهیرانکی مه ترسی دارو گهره تر دایه.

بۆ پیشه وه: موچه ی فه رمانبه ران مافیکی زور که می به ره می رهنج و ماندوبونیه، که چی دهسه لاتی سیاسی نه وه شیان پی ره و نایین، موچه خوران ده بی له به رامبه ر به و مامه له یه ی دهسه لاتا چی بکه ن؟ عوسمانی حاجی مارف: وه ک ئامازه م پیکرد هه لومهرجه که واوهره له موچه، هه لبه ته نه دانی موچه ش بۆ خوی کیشیه کی جدیه، به لام نه وه ش زور به رچاوه که بیکاری و نه داری و هه ژاری و برسیه تی هه ره شه و مه ترسیه کی گهره تره له سه ر ژیان خه لگ، به لام له هه مان کاتدا نه وه ش به ئاشکرا ده بینین که دهسه لاتداران ئاماده ی هه یج جوړه چاکسازیه ک نین و به تنگ ژیان خه لکه وه نه بوون و نین، ته نها رنکا ناره زایه تی به رفراوانی جه ماوه ریه که ناچار یان بکات، یا ده بیت بژیوی نهو خه لکه دابین بکه ن، یان بایروون و ده ستبه رداری دهسه لاته که یان بن. بۆ پیشه وه: زۆربه ی شاره زایانی ئابوری و چاودیرانی سیاسی پاساوی دهسه لاتی سیاسی هه ریم به نه بونی پاره به راست نازانن... ئیوه له و باره یه وه چی ده لین؟ عوسمانی حاجی مارف: راسته قهیرانی ئابوری

کوردستان ده رگیر بمینیتیه وه له چوارچیه ی مانه وه ی ده ورو دهسه لاتی سیاسی نه هه ژه میلیشیا قهومی و ئیسلامی و تانفیه یانه دا، جا کابینه ی حکومه ته کانیان به ریکه و تنی هه ر که س و دهسته و تاقمیک بیت جیاوازی نابیت و هه یج ئالوگوریک به قازانجی خه لک به ده ست نایه ت، ته نها رنکا پاکردنه وه ی کوردستان و عیراق له م جوړه هه ژانه.

بۆپیشه وه: چاریکی ترو له سه ره وه ندی پیکهتانی کابینه یه کی تری حکومه تی عیراقدا، مملانیی نوان به غدا و هه ریم له سه ر بودجه و موچه ی فه رمانبه ران دهستی پیکردوه،

هۆکاری نهو مملانییه چی؟ عوسمانی حاجی مارف: به گشتی ئاگاداری نه وه یان تا پیکهتانی نه کابینه یه ی مسته فا کازمی له حکومه تی عیراقدا به چ ده ردی سه ری و کیشیه یه ک له پرۆسه ی ریکه و تنی لایه نه کاندان تی په ریندرا. بن به ست و شکستی کابینه که ی عادل عبدالمه دی ئاکامی ناره زایه تی هه کی به رفراوانی خه لکی عیراق بوو که ده ست پیده کات له به شداری نه کردنی ریزه یه کی زور به رفراوان له هه لیزاردنه کاندان، تا خویشانندان و خرۆشانه جه ماوه ریه کانی شاره کان و مهیدانی رزگاری (ته حریر) به غدا، له هه مان کاتدا ناله باری دۆخی سیاسی ناوچه که و کیشمه کیشی نوان نه مریکا و ئیران و ده ورو ده خاله تیان له عیراق و ناوچه که دا، قهیرانکی قولی له دهسه لاتی سیاسی و حکومرانی پیکهتیاوه که تانیش تاش به هه ر ریکه و تنیکان بۆ کابینه ی کازمی به بۆچوونی من نهو قهیرانی دهسه لاته و ناجیگری سیاسی، نه ک وه ک خوی ماوه به لکو قولتریش ده بیته وه، به تایبه تی که قهیرانی قولی ئابوری و دارایی جیهان و کیشه کانی په تای کوروناش زیاتر سایه ی کردوه به سه ر بارودۆخی ئابوری و سیاسی تهواوی جیهاندا، که نه هه ژه میلیشیا قهومی و ئیسلامی و تانفیه یانه له چاوه روانی نهو ئالوگورانه دان که نهو قهیرانه ئابوریه، و قولبونه وه ی زیاتری نهو قهیرانه به هوی په تای کورونان چ ئالوگوریک له جیهاندا روه دات و ئاینده ی ولاتانی سه رمایه داری و کیشمه کیشی زله یزه کان به ره و کام که ناری ده ریا کیشیان ده کات.

بۆ پیشه وه: گزوی نوان هه ولیرو به غدا به دریزی 17 سالی دوا ی روخانی رژی می به عس، هه رجاره ی له سه ر پرسیک یان چهن پرسیک به رده وامی هه بووه، ریشه ی نهو مملانییه چی؟

عوسمانی حاجی مارف: له سه ره تای جه نگی که نداوه وه تا داگیرکاری ده وله تی نه مریکا بۆ سه ر عیراق و ویزانکردنی عیراق، نه خشه و سیاسه ته کانی ده وله تی نه مریکا له ناوچه ی رۆژه لاتی ناوه راستدا، هه روه ها کیشمه کیشی ولاتانی زله یزی دنیا و ولاتانی ناوچه که، مایه ی هه لومه رجیکی ته ووا ناله بار و ناجیگری

سیاسی بووه له عیراقدا، تاوه کو ئیستاش به رده وامی هه یه و نه تواناوه ئارامی سیاسی ده سه به ر بکریته وه، بۆیه سه رچاوه ی گزوی نوان هه ولیرو به غدا له ناو جه نجالی نهو گیزاوه سیاسیه دا سه ری دهره یناوه، نه ک کیشی و پرسه کانی نوان خویان، به مانایه ک کیشی و پرسه کانی خۆشیان هه ر له ئاکامی نهو گیزاوه دایه که ناتوانی سه قامگیری سیاسی بۆ عیراق و کوردستان بگه رینیته وه، تا نهو بارودۆخه ی شه رو کیشمه کیشی نوان ولاتانی زله یزی دنیا و ناوچه که به سه ر ناوچه که دا سایه بکات، نهو کیشی و بارگزیانه کوتاییان نایه ت، واته له لایه کی تره وه نه توانین نه وه ده ست نیشان بکه ین، که ته وای نهو هه ژه سیاسی و میلیشیا یانه ی له مهیدانی سیاسی عیراق و کوردستان رۆلی سیاسی ده گیرن و ده سه لاتیان به ده سه ته وه یه، به شیکن له چلکا و بۆگه ناوی نهو دۆخه سیاسی پرگیزا و ناله باره ی که سه ده یه بالی به سه ر عیراق و ناوچه که دا کیشاوه. ده بینین پیکهاته یه کی کونه په رستانه ی هیزی قهومی و ئیسلامی و تانفیی و بئه ماله یی به هیزی میلیشیا شیوازیکی ته ووا نه خوازاو و نه گونجاو له دهسه لات و حکومه ت له عیراق و کوردستاندا پیکهاتوه، که له لایه ک فه راهمه یان و ئاسانکاریه بۆ نهو په ری تالانی و دزی و جه رده یی و گنده لی له لایه کی تره وه به رده وام مایه ی شه رو کوشتارو کاره سات و ده ردی سه ری و هه ژاری و نه داریه بۆ زۆرینه ی دانیش توانه که ی. له م واقعه ته وه ده مه ویت نه وه ده ست نیشان بکه م نه م بارگزییه به رده وام ده بیت تا عیراق و

هېمن مامه ند: نهمرو کورد له عیراق هینده بیهیزه له بری راگه یاندنی ده ولته تی سه ربه خو، داواکاریان بوته نه وهی به غدا موچه بنیریت و نه وان خو یان دابه شی بکن

دیمانه ک بوپیشه وه له گه ل به ریز هېمن مامه ند روژنامه نووس و چالاکوانی مه دنی سه باره ت به کیشمه کیچی نیوان به غدا وهولیر و پرسى موچه...

وه خواستی شه قامی عیراقیش نه وهی ده که ناکریت ههریمی کوردستان نه وتی خو ی بفروشیت و له ولشه وه موچه که ی له به غدا وه بوچیت. جگه له مانه ی که باسم کردن؛ من سالی ۲۰۱۷ له گه ل به رپرستی نه مریکی دانیشتم به راشکاو ی باسی له وه کرد، که نه وان چیرت هن به مانه وهی ههریمی کوردستان ناکن و له گه ل عیراقی به کگرتوی به هنرن، ورده وورده قسه کانی نه م به رپرسته نه مریکی هاتوته دی له قوناغی به که م له 51% ی خاکی ههریمیان دایه وه ده ست حکومتی عیراق له قوناغی دووهمیش نه وته که له ههریم ده سیننه وه، له قوناغی سینهمیش شتیک نامینیت به ناوی ده سه لاتی حکومتی ههریم، هه موو نه مانه ش بوته وه ده گه رپته وه که ده سه لاتدارانی ههریم نه یانتوانی نمونه یه کی جوانی حکومتی نیشان بدن، ههریم غرقى گنده لی و فسادى ئیداری و نه بوونی مافی مرؤف و نازادی بوته وه.

نوسراوه ته وه، له کاتیکدا نه وان له وه پری لاوازی و شه ری تایفیدا بوون. خالیکی تر که ده مه ویت باسی لیوه بکه م نه وهی که له ئیستادا حکومتی عیراق به رامبه ر ههریمی کوردستانی ده یکات، کاردانه وهی نه و ریفرا ندومه سه قه ته یه که پار تی دیموکراتی کوردستان بچ گویدانه که س نه جامیدا. نه وان هیشتا بیریان نه چوه خو له راستیشدا ههر دوینی بوو تو ریفرا ندومت ده کرد بوته وهی له عیراق جیابیتته وه و ئابوری سه ربه خو ت رااگه یاند، ئی چون نه مرو تو داوی موچه له و حکومت ته ده که ی، که تادوینی ده تو یست لی جیابیتته وه. بو یه نه وان نه مرو ئاماده نیین موچه ی فهرانبه رانت بدن توش

که بریارو بوو روژانه 250 هزار به رمیل نه وت ته سلیم به حکومتی عیراق بکن، به لام پابه ندی نه م ریکه و تنه ش نه بوون، ههر بو یه دوا جار عادل عه بدولمه هدیش گله یی لی کردن به هوی نه وهی که سه رکردایه تی کورد شه رمه زاریان کردوه، و پشتیان تیکردوه. هوکاریکی تری چاره سه رنه کردنی نه م پرسانه بوته م نه قلیه ته شو قینیه ی عیراق ده گه رپته وه، که ههر کاتیک بیهیزبوون نه وه هانات بو ده هینن و به هه موو داواکاریه که ت رازین، ههر کاتیکیش ئیشیان پیت نه ما و به یهیزبوون و که وتنه وه سه رپی خو یان، ئیتر بی منه ت ده بن و گو ی به داخوازیه کانت نادن. نه وه کو هه ر نه مه ش،

بوپیشه وه: جاریکی تر و له سه رو به ندی پیکه تانی کابینه یه کی تری حکومتی دا، ملامنئی نیوان به غدا وه ههریم له سه ر بودجه و موچه ی فهرانبه ران ده ستیپیکرده وه، هوکاری نه و ملامنئییه چییه؟

هېمن مامه ند: نه م پرسیاره ره هندی زور هه لده گریت و هوکار گه لیک هه ن، له داوی پرؤسه ی نازادی عیراق له سالی 2003 نه و کاته ی حکومتی له وه پری لاوازی دابوو، ده ینالاند به ده ست شه ری تایفیه وه، سونه و شیعه خه ریکی کوشتن و له ناو برنی یه کتربوون، وه له سالی 2005 و له کاتی

ده سه لاتدارانی ههریم نه یانتوانی نمونه یه کی جوانی حکومتی نیشان بدن، ههریم غرقى گنده لی و فسادى ئیدارى و نه بوونی مافی مرؤف و نازادى بوته وه.

بوپیشه وه: ده سه لاتى سیاسى ههریم ده لین نه گه ر موچه له به غدا وه هات، دابه شی ده که ی، نه مه نیشان ده دات نه م ده سه لاته رولی ده لال یان ژمیریار ده گریت، هوکار چییه ده سه لات خو ی له به رپرسیاری ده دزیته وه؟

له ولا خه ریکی فروشتنی نه وتی خو ت بیت و خه ریکی نه وه بیت له عیراق جیابیتته وه، ها ولاتیه کی به سه ره قه بولی نه وه ناکات تو نه وتی شاره که ی بفروشیت و بیده یته موچه ی فهرانبه رانی کورد له ههریم، و له ولشه وه ههریم خه ریکی فروشتنی نه وتی خو ی بیت بی نه وهی داها ته که ی بگه رپیتته وه بو ناو ه ند، نه مه له کاتیکدا یه که به پی مادده ی 11 و 12 ی ده ستووری عیراق باس له وه ده کات نه وتی

به لکو نه گه ر بو یان بسو ریت نه م ههریمه ش ناهیلن، چونکه له بنه رتدا نه وان باوهریان به فیدرالی و به هیچ ههریمیک نییه له عیراق، بو یه ناوه ناوه هه ره شه ی هه موارکرنه وهی ده ستووری عیراق ده که ن و دان به وه داده نین، که نه و ده ستووره له بارو دؤخیک نوسراوه ته وه، که نه وان له لاوازی و له پیشویدا بوونه. له راستیشدا هه روا یه وه کو وتم نه گه ر له سالی 2005 حزبه عیراقیه کان و نیو مالی سونه، و

نوسینه وهی ده ستوور، که هیشتا عیراق له وه پری لاوازی دابوو ئاماده بوون سازش بکن له سه ر هه موو داوا یه کی کورد. ده بوا یه سه رکردایه تی کورد نه و کاته پرسى نه وت و سامانی سروشتی و پرسى سنوو رو قوتی ها ولاتیانی کوردستانی له ده ستوور بچه سپاندایه و یه کلا ی بگردبا یه وه، به لام به داخه وه سه رکردایه تی کورد به ناچه کیمانه، و له به ر پشک پشکانی زیاتری حزبی نه یانتوانی نه م پرسانه یه کلابکه نه وه، یان قوناغ به قوناغ نه م مافانه ی گه لی کوردیان وه برگر تبا یه وه. بو یه کاتیک دوژمنه که ت یان نه یاره که ت له وه پری بیهیزی دابیت و تو نه توانی به سه ریدا زال بیت، ئیتر داوی نه وه که هه ستایه وه سه رپی مه حاله تو به سه ری زالدا بیت، یان داواکاریه کانی خو تی به سه ردا بچه سپینیت. به داخه وه نه مرو له عیراق کورد له وه پری بیهیزی و په رته وازه یدا یه، ما وهی چوار ساله فراکسیونه کوردستانیه کان نه یانتوانیوه ها وپه یمانیه ک بونیا د بنین. ئیستا شه وانه له شاشه ی تیغیه کان خه ریکی ته خو یکردنی یه کن و هه ریه که یان نه ویتر به خائین تومه تبار ده کات. نه مرو کورد له عیراق هینده بیهیزه له بری راگه یاندنی ده ولته ی سه ربه خو، داواکاریان بوته نه وهی به غدا موچه بنیریت و نه وان خو یان دابه شی بکن. هوکاری نه مه ده گه رپته وه بو لاوازی کورد، و بیباکی سه رکردایه تی کورد، که نه یوانیوه سیاسه تیکی هه کیمانه له گه ل ناو ه ند بکات. هه روه ها ده گه رپته وه بو پابه ند نه بوونی کورد به ریکه و تنه کان، وه ک نه وهی بینیمان

نه گه ر بیت و به غدا موچه ههریم نه نیریت، شتیک نامینیت به ناوی حکومتی ههریم، وه ک نه وه ئیستا که ده بیینین زیاتر له دوو مانگه فهرانبه ران موچه یان پینه دراوه، به کورتی ده سه لاتى کوردی ئاش به تالیکی ترک کرد، به لام رایناگه یه نن...

داها تی خاله گومرگیه کانی ته سلیم بگریت، نه وه نه و کاته ههریم هیچ کاریکی نامینیت جگه له ده زگایه کی حه واله، که دوو فهرانبه ر ده توانیت نه مه بکات، وه له حاله تی دوو هم نه گه ر بیت و به غدا موچه ی ههریم نه نیریت شتیک نامینیت به ناوی حکومتی ههریم، وه ک نه وهی ئیستا که ده بیینین زیاتر له دوو مانگه فهرانبه ران موچه یان پینه دراوه، به کورتی ده سه لاتى کوردی ئاش به تالیکی ترک کرد، به لام رایناگه یه نن.

عیراق له هه ر کو یی عیراق بیت هی سه رجه م ها ولاتیانی عیراقه. بو یه هه ر سه روک وه زیرانیکی تری عیراق که دیته سه ر کورسی ده سه لات ناتوانیت له ژیر فشاری ها ولاتیانی ده رچیت و چیرت ها ولاتیانی عیراق قه بولی نه وه یان نییه که نه وتی شاره که ی نه وان بفروشیت و بدریت به موچه ی فهرانبه رانی ههریم، سه رده می عادل عه بدولمه هدی گوزه شت که ههریم نه وتی خو ی بفروشیت، و له ولشه وه موچه ی فهرانبه رانی له به غدا وه بیت. له مه ودوا هه ر سه روک وه زیرانیک بیته سه رته ختی ده سه لات ده بیت گو ی له شه قامی عیراقی و گو ی له ها ولاتیانی عیراقی بگریت،

شیعه و شیعه ریک بوا یه به هیچ شیوه یه که به م ده ستووره ی ئیستا رازی نه ده بوون و به م شیوه یه ی ئیستا نه ده نوسرایه وه.

بوپیشه وه: ملامنئی نیوان به غدا وه هولیر، پرسى موچه و یاسای نه وت و غازه، یان ریشه یان قولتره و په یوه ندی به پرسى بناغیهی تره وه هیه؟

هېمن مامه ند: پیموایه له پرسیارى به که م وه لام دایه وه، نه م کیشانه کیشه ی میژووین، وه کیشه که له نه بوونی یاسا و جیه جیه کردنی ده ستوور دایه. وه کو باسم کرد نه وان باوهریان به و ده ستووره نییه که له سالی 2005

زانبار وهلی: له بهر نهوهی دهسه لاتی سیاسی ههریم، وه کو ههر دهسه لاتیکی چینایه تی نه م دونیا، نهوهی له لایان گرنگ نه بیت خه لک و ژبانی خه لکه، خه لک وه کو کویلهی خویان ده بین. وه نه وان له دنیا بهک ده ژین جیاوازه له دونیای خه لکی به گشتی و چینه کانی خواره وهی کومه لکه...

دیمانه کی بویشه وه له گه ل بهرین زانبار وهلی تویره کی زانستی له زانکوی کویه سهاره ت به کی شه کیشتی نیوان به غدا و ههریم و پرسى موچه ...

حکومه تی مه زه بهی عیراقیش خه لکی کوردستان به هاوالاتی خوی نازانیت، بویه به لایانه وه هیچ گرنگ نیبه که خه لکی کوردستان هه مووی برسی بکن. وه گوزهرانی هاوالاتیانی ناوهراسه ت و باشووری عیراقیش زور له وه خراپتره، که وا هه سه ت بکه ین دهسه لاتی ناوه ندی عیراق دهسه لاتیکه له خه می هاوالاتیانی ده. نه وه خه مخوریه که ی ههریمیش له ولاره بوه ستی، که ده بینین.

بویشه وه: دهسه لاتی سیاسی ههریم ده لاین نه گه ر موچه له به غدا وه هات، دابه شی ده که ین، نه مه نیشان ده دات نه م دهسه لاته رولی ده لال یان ژمیریار ده گپیت، هۆکار چییه دهسه لات خوی له بهر پرسیری ده دزیته وه؟

زانبار وهلی: له عه قلیه تیکی ده وه لته داری و حوکمداریه وه ولات بهر پوه نابه ن. پلانیکیان بۆ داهاتوو نیبه. به شیکه پیوه ندی به و باکگراوند وه هه یه که بۆ نه مرق ده ژین، وایبرده که نه وه رهنگه سه بی دووباره راکردن بۆ سنوره کان و داگیرکردنیکی نوی و چاوه ریکردنی هه لومه رجیکه نوی جیهانی رووبدات. بویه وه کو ژمیریار و دابه شکاریکی پاره له کاره که ده روان.

پنم وایه له و خاله وه جوابیکه نه وه ده سه ده که ویت، بۆ هه رگیز کورد وه کو گه لیک و نه ته وه به ک نه یان توانیوه له و هه موو سه رده مه جیاواز و دوورودریژه ی میژوو، به م هه موو قوربانیدان و خویته نه یان توانیوه حکومه تیکی باش و جیگیر دابه مزینن. نه وه عه قلیه تیکی خیله که یه. له دوی ۲۰۰۳ وه به رده وام پاره هاتوو بۆ ههریمی کوردستان. که چی له پر به نه ناردنی موچه له به غدا وه

زانبار وهلی: له بهر نهوهی دهسه لاتی سیاسی ههریم، وه کو ههر دهسه لاتیکی چینایه تی نه م دونیا، نهوهی له لایان گرنگ نه بیت خه لک و ژبانی خه لکه، خه لک وه کو کریکار و کویلهی خویان ده بین. وه نه وان له دنیا بهک ده ژین جیاوازه له دونیای خه لکی به گشتی و چینه کانی خواره وهی کومه لکه. هه موو دهسه لاتیکی چینایه تی له دونیادا بوی بره خسیت هه مان کار ده کات. به لام که نه وه ناکن هۆکاره که ی نه وه یه، خه لکیکی هۆشیار بوونی هه یه که قبولی ناکات، ئوپوزسیونیکی کارای چاودیر بوونی هه یه، نوخبه یه کی

دهسه لاتدرانی ههریم به عه قلیه تیکی ده وه لته داری و حوکمداریه وه ولات بهر پوه نابه ن و پلانیکیان بۆ داهاتوو نیبه. به شیکه پیوه ندی به و باکگراوند وه هه یه که بۆ نه مرق ده ژین، وایبرده که نه وه رهنگه سه بی دووباره راکردن بۆ سنوره کان و داگیرکردنیکی نوی و چاوه ریکردنی هه لومه رجیکه نوی جیهانی رووبدات، بویه وه کو ژمیریار و دابه شکاریکی پاره له کاره که ده روان...

رۆشنیر هه یه که وا هه لپه رسته ت و بهر ژه وه ندیخواز نیبه و ره خنه ده گریته. سه ندیکا و گروپ و ریکخراوی کارا هه یه که به گزیاندا ده چپته وه، له بهر نه وه ناویرن و ناتوانن نه م جوره کارانه به و شیوه سه مه ره یه بکن. به لام له ههریمی کوردستان نه مانه بوونیان نیبه. هه روه ها هه میسه دوژمنی ده ره کی و ترساندن خه لک به وه ی ههریمی کوردستان له ناو ده چپت و به دوژمن ده وه دراوه، وای له خه لکی کردوه نه مانه یان لیقبول بکات. نه وانیش نه م هه له یان قوستوتوه تاوه کو نه وه ی ده یانه ویت بیکه ن.

بویشه وه: موچه ی فه رمانبه رانی ههریم چ پیوه ندیه کی به مملاتی نیوان هه ولیر و به غدا وه هه یه؟

زانبار وهلی: خه لک وه کو بارمه ده بین، خه لک وه کو بارمه یه ک به کارده بین، له مملاتیکی نیوان خویان. له جیاتی بهر پرسیریته ی به رامبه ر هاوالاتیانیان، برسیکردنی خه لکی وه کو کارتی فشار به کارده بینن. بیگومان

سه ده داگیرکهری عیراق بوون و رۆژئاوا له چنگی ده رهینان، له مملاتیکی بۆ هه ژمونی زیاتری خویان له عیراقدا، که نه مه ش رولی گه وه ی هه یه، له وه ی دهسه لاتی سیاسی هه رده ولا، له ژیر نه و کاریگه ریانه دا ده سه تور پیشیل بکن.

بویشه وه: هۆکار چییه دهسه لاتی سیاسی ههریم پابه ندی راده سه کردنی نه وت به به غدا و ریکه وتی نیوانیان نابیت؟

زانبار وهلی: دهسه لاتی سیاسی ههریمی کوردستان، دهسه لاتیکی ناجیگیره. نازانیت چی

ده ویت به ته وای و خواستیکی روونی نیبه و پلانیکه نه وتوی نیبه. رۆژیک ده یه ویت ئابووری سه ره خوی هه بیت و رۆژیکه تر ده یه ویت بگه ریته وه به غدا. له کاتی راگه یاندنی ئابووری سه ره خوی له بهر نه بوونی شه فافیه ت، نازاندیت له نه جامی چییه وه ده ستیان بۆ وه ها بابه تیک برده وه، ئایا پلانیا چ بوو و ده یانوسیت چی بکن، ئایا ده سه ته یه ک له بیرمه ندانی ئابووری کوردستانی یاخود ده ره وه، نه و پلانه ی بۆ دارشتن، ئایا بیریان له داهاتووی کردبووه؟ هه روه ها له بهر نه بوونی شه فافیه تیش و دیارنه مانی به شیکه داهاتی نه و نه ته یه که ده یفرۆشن. نویترین راپورتی

زانبار وهلی: له بهر نهوهی دهسه لاتی سیاسی ههریم، وه کو ههر دهسه لاتیکی چینایه تی نه م دونیا، نهوهی له لایان گرنگ نه بیت خه لک و ژبانی خه لکه، خه لک وه کو کریکار و کویلهی خویان ده بین. وه نه وان له دنیا بهک ده ژین جیاوازه له دونیای خه لکی به گشتی و چینه کانی خواره وهی کومه لکه

بویشه وه: له مملاتی نه براوه کانی نیوان به غدا و هه ولیردا، هه رده ولا یه کتری به پابه ند نه بوون به ده سه تور تومه تبار ده که ن، له و باره یه وه ده لاین چی؟

زانبار وهلی: له بهر نهوهی هه رده ولا له بنه ره ته وه باوه ریان به ده سه تور و یاساکیان نیبه! نه م جوره ده سه لاته ی وه کو هه رده ولا، هه رگیز باوه ریان به یاسایانه وه نیبه که گویه ده سه لاتی خویانی پی به ریوه ده بن. نه و ده سه تور زیاتر وه کو مکیاچیک و نیشاندانیک بۆ دنیای ده ره وه یانه، نه وه کو له نه جامی باوه ربوون و گریبه ستیکی کومه لایه تی و نیشتمانی بۆ به ریوه برندی ولات خویان دایاننابیت. ئایا نه مه فیدرالیه که له عیراق به ریوه ده چیت؟ ئایا له دوی ۲۰۰۳ نه مانه باوه ریان به فیدرالی هه بوو و ده یانزانی چییه، که نه مریکا بوی دامه زراندن؟ ئایا شوینیکی وه کو عیراق، به و هه موو مملاتی جیاوازه نه ته وه یی و ئاینی و مه زه به یه وه که سه له هایه خویانی لی ده رژی، به م جوره له فیدرالی چاره ده بوو؟!

کیشه ی عیراق زور له وه قولتره و کیشه کان ده گه ریته وه بۆ دامه زراندنی دوو عیراق، عیراقیکی به زور پیکه وه به سه تراوی ئیمپریالیزمی به ریتانیایی، وه عیراقیکی به ناو فیدرالی! دروستکراوی ئیمپریالیزمی نوی نه مریکا له ۲۰۰۳، که هیچ جاریکیان گه لی عیراق رولی نه بووه له دامه زراندنیدا. هه روه ها سه رکرده سیاسی هه کانی عیراقیش رولیان نه بووه له دامه زراندنیدا، به لکو به پیی بهر ژه وه ندی ولاتانی دیکه سه رکرده تیان کردوه، نه وه کو بهر ژه وه ندی نیشتمانی. هه میسه ولاتانی رۆژئاوا و دراوسیکانی عیراق (به تاییه ت ئیران و تورکیا) که پیشتر چه ندین

له دوی ۲۰۰۳ وه به رده وام پاره هاتوو بۆ ههریمی کوردستان. که چی له پر به نه ناردنی موچه له به غدا وه بارودوخ به و چه شه تیکده چیت و پاره نامینیت، هیچ ستراتیژ و پلانیکه یی ئابوری سیاسی بوونی نه بووه و نیبه. به بی دونیایی و سیاست و بیرکردنه وه یه کی تاییه ت بۆ ههریمیکی جیاواز له چوارچیوه ی عیراقیکی پر مملاتی...

بارودوخ به و چه شه تیکده چیت و پاره نامینیت، هیچ ستراتیژ و پلانیکه یی ئابوری سیاسی بوونی نه بووه و نیبه. به بی دونیایی و سیاست و بیرکردنه وه یه کی تاییه ت بۆ ههریمیکی جیاواز له چوارچیوه ی عیراقیکی پر مملاتی.

بویشه وه: موچه ی فه رمانبه رانی ههریم چ پیوه ندیه کی به مملاتی نیوان هه ولیر و به غدا وه هه یه؟

زانبار وهلی: خه لک وه کو بارمه ده بین، خه لک وه کو بارمه یه ک به کارده بین، له مملاتیکی نیوان خویان. له جیاتی بهر پرسیریته ی به رامبه ر هاوالاتیانیان، برسیکردنی خه لکی وه کو کارتی فشار به کارده بینن. بیگومان

(دیلولیت) که کومپانیایه که بۆ چاودیریکردن و وردینی له داهات و خه رچی نه وتی ههریمی کوردستان کارده کات، به شیکه زوری داهاتی نه وت دیارنامینیت! که واته چی راده سه ت بکن.

بویشه وه: دهسه لاتی سیاسی ههریم، هه ر جاره ی به پاساویک موچه ده بریت یان دابه شکردنی دوا ده خات، هۆکاری نه مه چییه؟

دانا مهنمی: حکومتی ههریم جگه له نووت و خاله سنورییهکان و داهااتی ناوخو دهیکات قوماز به چاره‌نوسی خه‌لک و میله‌تیشه‌وه دهکات، ئیستا به‌شیوه‌یه‌کی لاواز و شکستخواردوو چووته‌وه به‌غداو داواک ریکه‌وتن دهکات...

دیمانه‌کی بۆپیشه‌وه له‌گه‌ل رۆژنامه‌نوس به‌رپر دانا مهنمی سه‌بارت به‌کیشه‌کیشی نیوان به‌غداو ههریم و پرسى موچه...

بۆ موچه‌خۆرانی راسته‌قینه ئه‌ركی سه‌ره‌کی و به‌رپرسیاره‌تی ئه‌خلاقى حكومه‌تی ههریمه، به‌لام حكومه‌تی ههریم هه‌ج مواسه‌فاتیکى حكومه‌تداری تیدا نه‌ماوه و خۆی له هه‌موو ئه‌رك و به‌رپرسیاره‌تییه‌کی ئه‌خلاقى دامالیوه، حكومه‌تی ههریم جگه له نووت و خاله سنورییه‌کان و داهااتی ناوخو دهیکات قوماز به چاره‌نوسی خه‌لک و میله‌تیشه‌وه دهکات، ئیستا به‌شیوه‌یه‌کی لاواز و شکستخواردوو چووته‌وه به‌غداو داواک ریکه‌وتن دهکات، داواک دابه‌زینی نرخی نووت ته‌نها ده‌رچه‌یه‌ک که حكومه‌تی ههریم بتوانیت هه‌ناسه‌ی لیوه‌ بدات بریک داهااتی جیگیرى لیوه‌ده‌ست بکه‌ویت، چاکسازی راسته‌قینه‌یه له پیناو هاوالاتیان و به‌رژوه‌ندی گشتیدا، به‌لام به پلانیکى زانستی و واقیعی و کرداری، نه‌ک چاکسازی به شه‌رتی گه‌نده‌لی، چونکه ئه‌و گه‌نده‌لییه ده‌میشتیه‌وه پبویسته هه‌موومان له چاکسازیدا بیینه یه‌ک تیم هه‌م کومه‌لگه‌وه هه‌م حكومه‌ت و حیزب به‌رامبه‌ر به گه‌نده‌لکاران، پاشان داهااتی خاله سنورییه‌کان (ئیبیراهیم خه‌لیل، حاجی ئومه‌ران، په‌رویزخان و پاشماخ) و داهاات‌کانی تری ناوخو که چاره‌نوسیان دیار نییه و بۆ خۆدی وه‌زاره‌تی دارایی ههریمیش پوون نییه، خاله سنورییه‌کان بووه‌ته ناوه‌ندیک بۆ قاچاخچیتى و قورغکاری و لوتکه‌ی فه‌سادو گه‌نده‌لی، دواچار حكومه‌تی ههریم دوچارى كۆمه‌لیك ئالنگاری بووه‌ته‌وه ده‌بیت چاره‌سه‌ر بکریت، ئه‌گینا هه‌ره‌س هه‌تانه‌یه و ئه‌وکاته‌ش په‌شیمانی دادی که‌س نادات.

بۆپیشه‌وه: زوریه‌ی شاره‌زایانی ئابوری و چاودێزانی سیاسی، پاساری ده‌سه‌لاتی سیاسی ههریم به نه‌بوونی پاره، به‌راست نازانن... ئیوه له‌وباره‌یه‌وه ده‌لین چی؟

دانا مهنمی: داهااتی ناوخوی ههریم به‌و گه‌نده‌لی و پاشاگه‌ردانییه‌وه ئه‌گه‌ر چاکسازی

کابینه‌کانیه‌وه له‌ناو بۆشایی غیابی عه‌قلى ئابوریدا بووه‌وه ئه‌مه‌ش چه‌قی قه‌یران و گرفته ئابوری و سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کانه، له‌بری ئه‌وه‌ی بریاره ئابورییه‌کان به پێی سیستمی زانستی ئابوری و پلانی ئابوری و سیاسه‌تی ئابوری بیت، به پێچه‌وانه‌وه له ناو دیوه‌خانی خه‌لک و عه‌شیره‌ت و بنه‌ماله‌و حیزبه‌وه ده‌دریت. **بۆپیشه‌وه: ده‌سه‌لاتی سیاسی ههریم، جگه له فرۆشی نه‌وتی ههریم، داهااتی ناوخو، به‌شیک له بودجه‌ش له به‌غدا وه‌رده‌گرن که چی ده‌لین پاره‌مان نییه، تا چه‌نده ئه‌وه راسته و حكومه‌تی ههریم ئه‌زمه‌ی مالی هه‌یه؟**

داینگردنی موچه بۆ موچه‌خۆرانی راسته‌قینه ئه‌ركی سه‌ره‌کی و به‌رپرسیاره‌تی ئه‌خلاقى حكومه‌تی ههریمه، به‌لام حكومه‌تی ههریم هه‌ج مواسه‌فاتیکى حكومه‌تداری تیدا نه‌ماوه و خۆی له هه‌موو ئه‌رك و به‌رپرسیاره‌تییه‌کی ئه‌خلاقى دامالیوه، حكومه‌تی ههریم جگه له نووت و خاله سنورییه‌کان و داهااتی ناوخو دهیکات قوماز به چاره‌نوسی خه‌لک و میله‌تیشه‌وه دهکات

دانا مهنمی: هه‌تا بودجه‌ی ههریمی كوردستان عیراق دایینی ده‌کرد، ههریمی كوردستان ئاوه‌دانى باشی به‌خۆوه بیینی و خه‌لکه‌که‌ی خۆشگوزهران بوون، سیاسه‌تی ئابوری سه‌ربه‌خۆ سیاسه‌تی قه‌یرانی فیکری و جوله‌ی هه‌له‌ی سیاسی پارتی دیموکراتی كوردستان بوو که بێ وردبونه‌وه و دیراسه‌کردن و هه‌سه‌نگاندن هه‌نگاوی ناوه، نه‌وه داواک نه‌وه باجی ئه‌وه هه‌له‌ ستراتیژیه‌ی پلانه‌یه‌وه که سیاسه‌تی ئابوری سه‌ربه‌خۆ هۆکاره‌که‌ی بوو، له‌ههریمی كوردستان عه‌قلى سیاسی له پیش ئابورییه‌وه‌یه، عه‌قلى سیاسی ئابوری به‌ریوه ده‌بات، ئه‌مه هه‌له‌یه‌کی گه‌وره‌یه، چونکه عه‌قلى سیاسی ناتوانیت پلان و ستراتیژى ئابوری گونجاو دابنیت، داواک سیاسه‌تی ئابوری سه‌ربه‌خۆ له‌سالی 2014 وه ههریمی كوردستان به‌هۆی ئابوری سه‌ربه‌خۆوه

داواک ئه‌وه هه‌موو ساله ئه‌وه ئه‌نجام و بارودوخه‌که‌ی بیت، ئه‌گه‌ر خۆی نه‌گوریت، ئه‌وا بۆ گوزین باشه‌وه ده‌نا به‌سه‌ر خه‌لکا ده‌روخ. **بۆپیشه‌وه: دایین کردنی موچه‌ی کریکاران و کارمەند و موچه‌خۆران، ئه‌ركی حكومه‌ت له به‌غدايه یان ههریمی كوردستانه؟**

دانا مهنمی: خۆدۆزینه‌وه‌وه به‌ره‌و پینشچوون له هه‌موو بواره‌کانی ژیان به‌ستراوه‌ته‌وه به پلان و ستراتیژى به‌رنامه‌وه، هه‌موو پلانیکى پینشکه‌وتوو ده‌توانیت له‌کات و له جیگه‌ی خۆیدا سه‌رکه‌وتوو بیت، سه‌رکه‌وتوو پلان و

بۆپیشه‌وه: بۆپیشه‌وه: هه‌ج حكومه‌ت و ده‌سه‌لاتیک له دنیادا نییه، موچه ببری‌ت یان له کاتی خۆیدا موچه دابه‌ش نه‌کات، ته‌نانه‌ت درنده‌ترین رژییه‌کان و ئه‌وانه‌شی که له‌حاله‌تی جه‌نگ و پینشیدان، که‌چی ده‌سه‌لاتی سیاسی له‌ههریم بێ باکانه موچه ده‌برن، داواک ده‌خه‌ن، ده‌یکه‌نه نیوه... هۆکاری ئه‌مه چییه؟

دانا مهنمی: حكومه‌ت ته‌نیا ده‌سه‌لاتداری نییه، به‌لکو به‌ریوه‌بردن و هوکمرانییه‌وه، هونه‌ری سیاسه‌ت هونه‌ری ئیداره‌دان و به‌ریوه‌بردن و ریکخستنی کاروباری خه‌لکه، به‌لام هوکمرانییه‌تی كوردی له‌وه هونه‌ره دابراوه،

ستراتیژیش په‌یوه‌سته به جۆری پلان و ستراتیژیه‌که‌وه که که‌سانی شاره‌زا کاری تیدا ده‌کهن، مارتن جۆن ده‌باره‌ی پلان ده‌لینت: بوونی پلان سه‌ره‌تایی سه‌رکه‌وتنه، نه‌بوونی پلانیش ئاوابوون. ئاده‌م سمس که خاوه‌نی تیوری ئابوری ده‌وله‌ته له‌باره‌ی پلانه‌وه ده‌لینت: هه‌ر ده‌وله‌تیک خاوه‌نی سه‌روه‌ت و سامانی ماددی و مرۆیی بیت، گه‌ر پلان و ستراتیژى نه‌بیت بۆ پینشخستنی سه‌روه‌ت و سامانه‌که‌ی، ئه‌وا ئه‌وه سه‌روه‌ت و سامانه هه‌نده‌ی به‌رزى ئاسمانیش بیت به‌ده‌نکه شقارته‌ی نه‌زانیک ولات سواله‌ریکی شه‌رمه‌نه!

بێ پلانی و نه‌بوونی ستراتیژى حكومه‌تی ههریم دۆخیکى ناجیگیرى ئابوری و سیاسی به‌دوا خۆیدا هه‌تاوه ههریمی كوردستان ته‌نها پشتی به سه‌رچاوه‌ی وزه به‌ستوهه بۆ هه‌ناردنه‌کردن نه‌ک منتوجاته‌که‌ی، له‌کاتیکدا

ئه‌وه‌ی له كوردستان باج ئه‌دات ته‌نها موچه‌خۆران و هاوالاتیانه نه‌ک حیزب و حكومه‌ت، سیاسه‌ت و ستراتیژى کابینه‌ی نۆیه‌م و کابینه‌کانی تریش په‌چاوی وه‌زعی هاوالاتیانیان نه‌کردوه و مامه‌له‌یه‌کی ناتهندروستیان له‌گه‌ل داهااتی ناوخو و ته‌نانه‌ت ئه‌وه بودجه‌یه‌شدا کردوه که له به‌غداوه بۆ موچه‌خۆران په‌وانه‌ی ههریم کراوه، قه‌یرانی سالانی رابردوو دانانی سیستمی نایاسایی پاشه‌که‌وتی موچه‌ی فه‌رمانبه‌ران گوزارشته له‌وه‌ی که حكومه‌ت پلان و ستراتیژى نه‌بووه، خۆئه‌گه‌ر پلان و ستراتیژى هه‌بوویه رۆژی نه‌ده‌گه‌یشه‌وه ئه‌وه رۆژه، به‌غدا هه‌موو مانگیك موچه‌ی فه‌رمانبه‌رانی ناردوه و ئاسانکاری زۆریشی بۆ ههریم کردوه و ئاگای له زوروفی ههریم بووه، خه‌تاکه هی حكومه‌تی ههریمه که سیاسه‌تی ئابوری سه‌ربه‌خۆی به‌بێ پشتمانی فکرو فه‌لسه‌فه‌و زانستی ئابوری تاقیکرده‌وه، له‌بری خۆشگوزهرانی بۆ خه‌لکی كوردستان و موچه‌خۆران قه‌یرانی یه‌ک له داواک یه‌کی ئابوری و سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی خولقاندوه، کیشه‌ی به‌غدا نییه که دۆخی خه‌لک و موچه‌ی فه‌رمانبه‌ران به‌و چاره‌نوسه گه‌یشه‌وه، به‌لکو کیشه‌که نه‌بوونی پلان و ستراتیژى حكومه‌تدارییه، تا‌که زه‌مانه‌تیش بۆ پاراستنی موچه‌ی فه‌رمانبه‌ران ریکخستن و پاککردنه‌وه‌ی ناوی موچه‌خۆرانی راسته‌قینه‌یه له موچه‌خۆرانی بندیار و پاشان به‌ستنه‌وه‌ی به سیستمی بانکی که راسته‌وخۆ به‌غدا مامه‌له‌ له‌گه‌ل موچه‌خۆرانی راسته‌قینه‌یه‌کان، چونکه حكومه‌تی ههریم هه‌ج متمانه‌یه‌کی نه‌ماوه ده‌ستیکی ئه‌مین نییه بۆ وه‌رگرتنی موچه‌ی فه‌رمانبه‌ران له به‌غدا، حكومه‌تیک

به‌گشتی هوکمرانییه‌تی كوردی به هه‌موو کابینه‌کانیه‌وه له‌ناو بۆشایی غیابی عه‌قلى ئابوریدا بووه‌وه ئه‌مه‌ش چه‌قی قه‌یران و گرفته ئابوری و سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کانه، له‌بری ئه‌وه‌ی بریاره ئابورییه‌کان به پێی سیستمی زانستی ئابوری و پلانی ئابوری و سیاسه‌تی ئابوری بیت، به پێچه‌وانه‌وه له ناو دیوه‌خانی خه‌لک و عه‌شیره‌ت و بنه‌ماله‌و حیزبه‌وه ده‌دریت...

راسته‌قینه‌ی تیدا بکریت، به‌سه بۆ ئه‌وه‌ی که موچه‌ی فه‌رمانبه‌ران 30 رۆژ جاریک بدریت و چاوه‌رێی ده‌ستی به‌غدا نه‌کهن.

هوکمرانییه‌تی كوردی له شکستی ئابوری و سیاسی نزیک بویه‌وه، هه‌له‌به‌ت ئابوری سه‌ربه‌خۆ خواست و هیواى هه‌موومانه، کاتیک ده‌کریت که تیمیکى باشت له‌وه‌ی ئیستا ئیداره‌ی بده‌ن و داهاات و پاره‌که‌ی بۆ خه‌لک بیت، نه‌ک بۆ حیزبیکى سیاسی و له‌ناو جیوه‌که‌شدا بۆ بنه‌ماله‌یه‌که! داینگردنی موچه

كوردستان خاوه‌نی شه‌ش ملیون دونم زه‌وی كشتوكالییه و له‌توانایدا په‌ پیندایستی 10 ملیون که‌س دایین بکات، به‌لام له‌سایه‌ی بێ پلانی و نه‌بوونی ستراتیژى حكومه‌تی ههریم دا ئه‌وه رۆبه‌ره فراوانه نه‌بووه‌ته هۆکاری داینگردنی پیندایستی پینچ ملیون هاوالاتی كورد، به‌گشتی هوکمرانییه‌تی كوردی به هه‌موو

کرانه‌وهی رازه‌کانی ژيانیکی باشنر

عبدالرحمن ره‌سول

به‌شک دووه‌ج

چه‌وسینه‌رو دزو گنده‌له‌کان به‌رده‌وام له‌به‌رچاوی خه‌لک زالمان چه‌تا ئاساو مافیایانه هه‌لده‌کوتنه سهر ژيانی خه‌لک به‌زور مافی گشتی خه‌لک ده‌خون و دزیان لی ده‌کهن وه‌ژارو برسینان ده‌کهن وهانی سوالکردن و چه‌مانه‌وهو بی ئیراده‌بوونی مروّف بوونیان دده‌دن، که‌ئمه‌ش خودی سوکایه‌تیبه که به‌رده‌وام رۆژانه به‌مروّفه هه‌ژارو زحمه‌تیکش و کریکاره‌کان ده‌کریت و هه‌ق ده‌ستی که‌میان پین دهریت، یاخود به‌چهند مانگ فرمانبهران و ماموستایان موچه‌یان پین نادریت یان نیوه موچه‌یان پین دهریت. به‌رپرسیانی بالای حکومت و حیزبه‌کانیش له‌ناو نیعمه‌ت و پارهی گنده‌لی و دزی دا ئه‌پارتمان و بیناو کۆمپانیایان خویان باشنر دهرایینه‌وه و ئاسووده ژیان به‌سهرده‌به‌ن. به‌پینی راپورتی ئه‌و کۆمپانیایه‌ی که، بق ووردینی داهااتی نه‌وتی هه‌ریم به‌کری گراوه. سالی ۲۰۱۹ بای نزیکی ۸ ملیارو ۵۰۰ ملیون دۆلار نه‌وت فروشراره، که مانگانه ده‌کاته ۷۵۰ ملیون دۆلارله حکومتی عیراقه‌وه مانگانه ۴۵۰ ملیون دۆلار هاتوو تا مانگی ۳ ۲۰۲۰ یش داهااتی ناوخوش ۳۵۰ ملیون دۆلار مه‌زنده ده‌کریت جگه له پارهی هاوپه‌یمانان و ئه‌مریکا بق پیشمه‌رگه ئه‌وه له‌که‌تیکدا کوی موچه‌ی مانگانه له هه‌ریم ۷۵۰ ملیون دۆلاره، واته تهنه‌ها به پارهی به‌غداو داهااتی ناوخو و پارهی هاوپه‌یمانان موچه‌ی دابین بکریت و پارهی نه‌وتیش زیاده‌یه، ئه‌وه‌تا سه‌فیریکی ئه‌مریکی ده‌لیت زیاتر (۱۶۷) ملیار دۆلار هه‌یه له‌بانکه‌کانی ئه‌مریکا و ئه‌وروپا، ئه‌ی ده‌بیت له‌ولاتانی که‌نه‌دا ولاته عه‌ره‌بیه‌کان و تورکیا و ئیران ولاتانی تری جیهان چهند پارهی پاریزهران و به‌رپرسیه‌بالا‌کانی دزی سیسته‌می چه‌وسینه‌ری دزو گنده‌لی کوردستان هه‌بیت، له‌که‌تیکدا به‌چهند مانگ موچه‌ی فرمانبهران نادریت و خه‌لیکی زوریش بیکارو هه‌ژار و برسییه. که‌وايه حیزبه‌کانی ناو ده‌سه‌لاتی حکومتی هه‌ریم بق مه‌به‌ستی برسیردنی خه‌لک و گنده‌لی بنه‌ماله ده‌سه‌لاتداره‌کان موچه‌ی نادات، نه‌ک له‌به‌ر نه‌بوونی پاره. بویه خه‌لکی کوردستان پیوسته بیریکی جدی تر له‌گورینی ئه‌م دۆخه بکاته‌وه، گورینیک که هه‌م ده‌سه‌لات و هه‌م سیسته‌م له‌خو بگریت. چونکه ئه‌گه‌ر راشکاوانه و راستگویانه بیلین ئه‌وا ده‌گه‌ینه ئه‌و ئه‌نجامه که سیسته‌می باشووری کوردستان هه‌روه‌ک سیسته‌می ئیران و عیراق و تورکیا سیسته‌میکی چه‌وسینه‌رو دزو گنده‌له‌ بناغه‌کشی له‌سهر یاسا‌کانی چه‌وسانه‌وه و سه‌رکوت دامه‌زراوه، هه‌تا بمینیتیش هه‌روا ده‌بیت و خراپ‌تریش ده‌بیت. ئه‌وه‌ی باجه‌کشی ده‌دات تهنه‌ها خه‌لکی کریکارو ده‌ستفروش و زحمه‌تیکشی کۆمه‌لگه‌یه که‌رۆژانه ده‌بیته قوربانی گیانی و جه‌سته‌یی به‌هوی گه‌شه‌ی بیکاری و برسیتی. و هه‌ژارکردنی زیاتره‌وه. هه‌ر وه‌کو به‌یز پاسکال ده‌لیت "بیهینه به‌ر چاوت کۆمه‌لیک مروّف به‌ زنجیر کۆت کراون و بریاری له‌ناوبردنیان به‌سهردا سه‌پینراوه. هه‌ر رۆژه و ژماره‌یه‌کیان له‌به‌رچاوی ئه‌وانیتردا سهر ده‌بدرین و ئه‌وانه‌ش که ماونه‌ته‌وه به‌ ترس و بیده‌سه‌لاتی و نا‌ئومیدیه‌وه چاوه‌راوانی هه‌مان چاره‌نووسن. ئه‌مه قوناغی ئیستای سهرده‌می سیسته‌می سه‌رمایه‌داری یه که له‌سالی ۲۰۲۰ به‌هوی هه‌بوونی کۆرؤنا قایرسه‌وه به‌کۆمه‌ل گیان له‌ده‌ست ده‌دات له‌ زوریک له‌ولاته پیشکه‌وتووهدانی سه‌رمایه‌داریا، به‌لام خودی سیسته‌مه‌که‌و پاریزه‌رانی... سیسته‌می سه‌رمایه‌داری باکیان له‌گیان له‌ده‌ست دانی مروّفه‌کان نییه، سالانی پیشتر زورتری سه‌رمایه‌و

چاره‌سهر تیکۆشانه بۆئیداره‌دانی شورایی : به‌دلنیاییه‌وه هه‌ریه‌که له‌ئیه‌وی خوینه‌ری ئازیز ده‌پرسیت چون ده‌کریت سیسته‌میکی چه‌وسینه‌ر بروت و نه‌مینیت و دواتر خه‌لک خوی له‌ریگه‌ی شوراکانی خویه‌وه ئیداره و بواره‌کانی کارگیری له‌کۆمه‌لگه به‌رپوه‌به‌ریت. دور بیت له‌دزی و گنده‌لی. ئایا هه‌ریه‌که له‌ئیه‌وی ئازیز پرسیراتان له‌خۆتان کردوو که ئایا که‌سانی دزو گنده‌ل و خوپه‌رست ده‌توانن له‌ناوسیسته‌م و ده‌سه‌لاتیکی چه‌وسینه‌ردا چاکسازی و ریفورم بکهن من زور دلنیام هه‌ریه‌که‌تان ده‌لین نه‌خیر ناتوانن که‌سانی دزو گنده‌ل ده‌سه‌لات و کۆمه‌لگه به‌ره‌و نۆی بوونه‌وه و هینانه‌دی کۆمه‌لگه‌یه‌ک و ده‌سه‌لاتیکی باشتر به‌رن. که‌واته زورینه‌مان هاوپرین له‌وه‌ی که ئه‌و ده‌سه‌لات و سیسته‌مه چه‌وسینه‌ره له‌ئاستی جیهاندا بۆگه‌نی کردوو پیوستی به‌چاره‌سهره به‌جۆریک له‌بناغه‌وه بگوردریت به‌ره‌و ده‌سه‌لات و سیسته‌میکی باشتر تا کۆمه‌لگه ئاراسته بکریت به‌ره‌و کۆمه‌لگه‌یه‌کی باشتر و شارستانی. هه‌چ ده‌سه‌لات و سیسته‌میکی له‌خویه‌وه ناگوریت که چه‌وسینه‌ره‌بیت، به‌لکو ئه‌وه مروّفه نارازییه‌کانن تیکۆشان بۆرووخانی سیسته‌می چه‌وسینه‌رو دزو گنده‌ل بکهن. که‌مه‌ترخه‌می مروّفه نارازییه‌کان له‌وه‌دا نییه که‌بێ ده‌نگ و بێ هه‌لوێستن، به‌لکو زیاتر له‌وه‌دایه که‌ناتوانن برۆا به‌وه بکهن که‌خویان مروّفی راستگۆو پاک و ئه‌مین و ده‌ست پاکن و ناتوانن باوه‌ر بکهن که‌خویان ده‌توانن به‌شداریان و به‌هاوبه‌شی کردنیان و به‌هه‌ره‌وه‌زکاری و پشتیوانی و هاوکاری و هاوتیکۆشان له‌گه‌ل یه‌کتی کۆمه‌لگه‌یه‌کان به‌ئیداره‌یه‌کی سه‌رکه‌وتو و پیشکه‌وتووتر به‌رپوه‌به‌رن، کیشه‌ی گه‌وره ئه‌ویه زورینه‌ی خه‌لکی کریکارو زحمه‌تیکش وه‌ژارو برسییه‌کان پینان وایه دزو پیاوکۆژو چه‌فوکیش و مروّف کۆژه‌کان له‌خویان عه‌قلتر و ژیرترن، کاتیک ده‌چنه سه‌رشاشه‌ی ته‌له‌فیزیۆنه‌کان کاویژ بق بانگه‌وازی فکرو بۆچوونه دژه ئیسانی و کۆنه‌خوازی خویان به‌ فیل و جامبازی و درۆکانیان خویان دهرایینه‌وه، خه‌لکیش پینی وایه ده‌توانن تهنه‌ها ئه‌وان کۆمه‌لگه به‌رپوه‌به‌رن به‌ناوی خۆشه‌ویستی نیشتمان و خۆشه‌ویستی ئایینه‌که‌یان و حیزبه‌کانیانه‌وه. چاره‌سهر له‌لایه‌ن خه‌لکی نارازی کریکارو زحمه‌تیکش و فرمانبهر و ده‌ستفروشان ئه‌وه‌یه که گۆرانی ئه‌م وه‌مه به‌که‌می خۆگرتنه‌یه ده‌بیت بگوردریت به‌ لافاوی رامالینی چه‌وسانه‌وه و نایه‌کسانی و هه‌ژاری و بیکاری و برسیتی خودی خویان.. له‌به‌شه‌کانی داهاوتودا وردتر تیشک ده‌خمه‌سه‌ر کردنه‌وه‌ی ئه‌وجۆره رازه‌ی له‌ناو ناخی هه‌ر مروّفیکی کریکارو زحمه‌تیکشدا به‌پیوسته به‌کردار بیهته ناوینه‌ی شۆرشی گۆرانی له‌کۆمه‌لگادا. سه‌ره‌تا پیوسته هه‌موو خه‌لکی نارازی کۆک و ته‌بابین بق نه‌مانی سیسته‌می چه‌وسینه‌رو دزو گنده‌ل ده‌ست له‌ناوده‌ست هه‌نگاو بندریت بۆخه‌بات له‌دژی چه‌وسانه‌وه و بانگه‌وازی روخانی سیسته‌می چه‌وسینه‌رو دزو گنده‌ل بکهن.. تیکۆشان بۆ روخان واته تیکۆشان بق نه‌مانی سیسته‌م یاسا‌کانی چه‌وسانه‌وه و نابه‌راهی و سه‌رکوت و دزی و گنده‌لی فه‌سادی. مروّفه‌کان به‌رده‌وام پیوسته تیکۆشان و چالاکی بکهن بۆده‌ست راگه‌یشتن به‌ئاسووده‌یی و ژيانیکی باشتر. نیلسون ماندیلا ده‌لیت (هیشتا ئازاد نیت ئه‌گه‌ر له‌به‌ر چاوت سوکایه‌تی به‌مروّف بکریت وتوش هه‌ست به سوکایه‌تی نه‌که‌یت). به‌ درژیایی سیسته‌می

عەلی عەزیز: فرۆشتنی نه‌وت له‌هه‌ریم جۆریکه له تالانی هاوبه‌شی کۆمپانیایان نه‌وت و سه‌رانی کورد، باجه‌کشی خه‌لکی هه‌ژارو زحمه‌تیکش ئه‌یدهن. هه‌م له موچه هه‌م له‌خزمه‌تگوزاری.

دیمانه‌ک به‌رپز عەلی عەزیز چاودێری سیاسی سه‌باره‌ت به‌ کیشمه‌کیشی نیوان هه‌ولێر و به‌غدا و پرسى موچه

بۆپیشه‌وه: جیاوازی موچه له نیوان په‌ بالا‌کان و پیاوانی حکومت، له‌گه‌ل موچه‌ی کریکاران و کارمه‌ندان، خه‌یالییه و ده‌ بق بیست و سی و چل قات زیاتره، چون ده‌روانه ئه‌م جیاوازییه؟

عەلی عەزیز: جیاوازییه‌که ناره‌وايه و له‌سه‌ر بنه‌مای حزبی دانراوه، جۆریکه له به‌رتیل دان به ئه‌ندام په‌رله‌مان تاوه‌کو رازی بکهن به‌وه‌ی خویان مه‌به‌ستیان چی بیت ئه‌وه‌ی پین بکهن. ئه‌و موچه زۆره و پارهی پاسه‌وان و ناخواردن و مانه‌وه و سه‌فه‌ری دهره‌وه، جۆریکه له زیاده‌ره‌وی، له‌که‌تیکدا فرمانبهر خزمه‌تی زوری هه‌یه هه‌چ یه‌ک له‌و ئیمتیازانه وه‌رناگری... فرمانبهری به‌ئهم‌زموون و شاره‌زا بق نمونه ئه‌ندازیاریکی سی ساله پیوستی به‌خول و راهینان و زانیاری نۆی هه‌یه، به‌تایبه‌تی له‌ده‌ره‌وه‌ی ولات که‌چی فه‌رامۆشیان کردوو هه‌چ بنه‌مایه‌کی دارایی و دادپه‌روه‌رانه نییه له‌و موچه و ئیمتیازاته زۆرانه تهنه‌ها مه‌به‌ستی سیاسی و حزبییه.

بۆپیشه‌وه: که نرخى نه‌وت داده‌به‌زیت، یه‌کسه‌ر موچه و خزمه‌تگوزارییه‌کان به‌ره‌و وشک بوون ده‌چن، که‌چی که نرخى نه‌وت به‌رزده‌بیته‌وه، نه‌موچه زیاد ده‌کات و نه‌خزمه‌تگوزارییه‌کان گرنگی زیاتریان پین دهریت، چون ده‌روانه ئه‌و هاوکیشه‌یه؟

عەلی عەزیز: که نرخى نه‌وت داده‌به‌زیت به‌هانه‌یه‌کی باشه، بق ئه‌وه‌ی پاساوه‌که بخه‌نه پال دابه‌زینه‌که. خوی فرۆشتنی نه‌وت له‌ئاستی دنیادا کیشه‌ی زۆره، و هیزه نیوده‌وله‌تیبه‌کان ته‌ماعیان تی کردوو، به‌رده‌وام یاری به‌نرخى نه‌وت و عه‌رز و ته‌له‌ب ئه‌کهن، بێ له‌وه‌ی گرێبه‌سته‌کانی حکومتی هه‌ریم و کۆمپانیایان ناهه‌وسه‌نگن. فرۆشتنی نه‌وت له‌هه‌ریم جۆریکه له تالانی هاوبه‌شی کۆمپانیایان نه‌وت و سه‌رانی کورد، باجه‌کشی خه‌لکی هه‌ژارو زحمه‌تیکش ئه‌یدهن، هه‌م له موچه هه‌م له‌خزمه‌تگوزاری.

بۆپیشه‌وه: ده‌سه‌لاتی سیاسی هه‌ریم ۲۹ ساله شکستی ده‌سه‌لاتداریه‌تیه‌که‌ی نیشان ده‌دات، کاتی ئه‌وه نه‌هاتوو ئه‌و ده‌سه‌لاته رابمالریت؟ وه ئه‌و ده‌سه‌لاته چون راده‌مالریت؟

عەلی عەزیز: قولبونه‌وه‌ی ناره‌زاییه‌ته‌کانی خه‌لک به‌ به‌رفراوانی و له‌گشت ئاست و چین و توێژه‌کان له‌کۆتاییدا ده‌بیته‌ مايه‌ی رووبه‌روو بونه‌وه‌ی فراوان له‌نیوان خه‌لک و ده‌سه‌لاتدارندا، که خه‌لک و هیزه چه‌کداره‌کانیش ئه‌و واقیعه تاله و بێ دهره‌تانیه‌یان پین قبول نا‌کریت، به‌لام تائه‌و کاته پیوسته توێژه جیا‌جیا‌کان له کریکاران و فرمانبهران و موچه‌خۆران خویان ریک بخهن، و به‌رده‌وام بن له ناره‌زاییه‌کانیان.

بۆپیشه‌وه: حکومتیک نه‌توانیت موچه بدات، لانی که‌می خزمه‌تگوزارییه‌کان دابین بکات، زیاده نییه به‌سه‌ر سه‌ری کۆمه‌لگه‌وه؟

عەلی عەزیز: حکومتی هه‌ریم به‌و هه‌موو دام و ده‌زگا بێ سوود و قه‌به و زه‌به‌لاحه، بۆته بارگرانی به‌سه‌ر شانی خه‌لکه‌وه به‌تایبه‌تی بودجه‌ی په‌رله‌مان و سه‌روکایه‌تی و دام و ده‌زگا حزبی و ئه‌منی و هیزه زوری چه‌کدار، که هه‌ندیکیان له‌ده‌ره‌وه‌ی کار و فه‌رمانن، و ناتوانن ده‌ستیان لی به‌ربیی که ئه‌مه هه‌مووی پیوستی به‌ پارهی زور و زه‌وند هه‌یه که بۆته مايه‌ی به‌تالابوونه‌وه‌ی خه‌زینه‌ی گشتی و خۆشیان نکۆلی له‌وه نا‌کهن، به‌لام ناتوانن هه‌نگاو بپین بق چاککردنی، به‌ حوکمی ئه‌و گنده‌لییه زۆره‌ی سه‌راپای جه‌سته‌ی کۆمه‌لگه‌ی گرتوته‌وه، و عه‌داله‌ت و ماف و تا ئازادییه‌کانیشی خستوته ژیر پرسیاره‌وه.

درېژمې ... سهماي مهرگ، له زمهني پوداوه کاند

بیشک ههنگاوه کانی بؤ پیشکوهنتی کومه لگاکیان بهره و پاش دېروا وک هوهی ههنگاو بؤ پیشهوه وچه ندین ههنگاو بؤدواوه بگه پینهوه، ئەم کولپه یه شاعیر سهلام سهعید له سالی ۱۹۹۶ دا به کاریه پناوه، بویه که مجار، بهریگی هیماو کود و سیمولوزیاوه به شیعیر ته وزیفی کردوه.

زهمه نی شیعیری ئەهمیه تیکی گرنگی هیه له دیاریکردنی سیاقی میژوویی رهوتی پوداوه کاند، به چه شنیک وها له رخنه گر بکات، قولتر له دهقه که... بکولپه یه وه و هه لکولین له ناویدا بکات وزیاتر رۆبچیته ناو ورده کاری و زهمه نی شیعیری..

//دوینی وتم//من ئەم دهستم چه ند جار شکاو//شکسته یه//تو و قاچه ت چه ند جار شکاو/
/پو پوشتنت هر هوه یه//کئ له سهماي مهرگ هگا/

هه لبه ته شاعیر له ریگی هیماو و نارگو نی شیعیری و سیمولوزیاوه، پیمان دهلی ئەزمونیکي ره شم هیه له که وتن و شکاندنی یه کتری، و هه لایسانی شه ر که تنها شین و خوینرشتن بؤ ئەم خیزانه هه ژارانه دروست ناکات، به لکو ئەم مه ترسیانه ی به جیبی ده هیلی له سه ر که شه نکردنی شوناس و جه زره به دان له سه رخان و ژیرخانی کومه لگه...

بهلام کاتیک ئەم دهقه شیعیری ده که ویته بهر چاوی رخنه گر، له م سه رده م و زهمه نه دا، ده بیین، لیکچونیک ده بینی له زمه نی دهقه که دا له نیوان ئەم دوو زهمه نه دا.

واته زمه نیک که شاعیر دهقه که ی تیا نووسیوه، پاشان زمه نی بهر که و تنی رخنه گر بؤ دهقه که ی شاعیر و پرای جیاوازی نیوان ئەم دوو زهمه نه به لام ده بیین فاکته ریکی لیکچوو ده بیین به تاییه ت ئەم زهمه نه ی نیستا که به هوی بوونی فایروسی کورونواوه هه موو

چه مکه کان گورانیا ن به سه ردادیت و نه خشه ی سیاسی و ئابوری و کومه لایه تی به فورمیکي تر داده ریژریته وه. مهرگی مرؤف به چه شنی گه لای درخت له ناو سروشتی ژياندا هه لده ویریت. ئەم په تایه، به جوریک کاریگه ری دروست کردوه، که مرؤف به های نه مینی وک

کالایه کی له که لک که وتوو ته ماشا بکری، له زه نیکدا شاعیر دهلی سهماي مهرگه، گه رمه شینه، زاوا رویه، کویستان که وی تهره ئەکا، ده ریا له ماسی ئەتورئ، هه ره سی به فر ریگا له من له توش ده گری...؟

هه لبه ته له م زهمه نه دا گه ر شروفه ی ئەم کولپه شیعیری به کین ده گونجی، به هوی په تای کورونواوه ئەم دیژر شیعیریانه نووسرا بی گه ر زمه نی شیعیری دیاری نه که یین. واهه ست ئەکه یین له م زهمه نه دا نووسراوه، به هوی کورونواوه مردنی خه لک وک وهرینی گه لا

هه لده وهرئ. یان کاتیک ده نووسی هه ره سی به فر ریگا له من له تو ده گری، ئەوا ده گونجی خویندنه وه بؤ ئەم کولپه یه ش هه مان شینوه کورونوا بووبیته هویه ک بؤ دابرا نی شوین له زمه ن.

له کوتا شیعیره که دا شاعیر ده لیت..

/ئەم نازاره له ئامیزکن/ئەم برینه ساریژ نابی/

/ئەم نازاره سوئی زور زوره/

/چیتر خه لکه//ئەم خه مانه له کول ناکری/

/مهرگ ئەبارئ//دهستی چه پم راستم ئەبرئ/

/چاوی راستم چه پ کویر ئەکا//خه لکی به من پی ئەکه نی//نه شته زام قولتر ئەکا/

کاتیک ناسه واری ئەم په تایه له ناو کومه لگه دا ره گ داکوتی، کاریگه ری که سله بی ده کاته سه ر سایکولوجیه تی تاکي کومل، به چه شنیک که بیته مایه ی نهنگی، بؤ ئەوانه ی که بهر که و ته ی ئەم په تا کوشنده یه بوئی، به لکو پیویسته به عه قلیکی سه رده میانه له م په تایه بکولپه وه و هه ماهه نگ بین له گه ل یه کتر ریگه نه ده یین ئەوه ی بونیادمان ناوه به هوی یه کتر

قبولنه کردن و پوانکردن و فاکته ره کانی دوی زمه نی په تای کورونواوه له دهستی بده یین، به تاییه ت ئەم نه ریته به زره ی که پیشتر توی خوشه ویستی تیاچاندوین، نه هیلین وشک بکاو له ده ستمان بچیت.

درېژمې دوا وته....

کوردستان و پیکهاتنیان ههنگاوکی پیشهروانه یه به ئاقاری بهرینکره وه ی توره کان و هاوکاتیش بؤ خسته روه ی گرنگ نیشاندانی ئەم توره له ناوخوی کوردستاندا.

دیاره کورونوا فایروسی به جیا له کاریگه ری و لیکه وته کانی دواتری له نیستاندا و به کرده وه له زور شوین به وه کوتایی دهروات و ورده ورده خه ریکه ژيانی ئاسایی و کومه لایه تی ده ست پیده کاته وه.

له وه ها حاله تیکدا پرسپار هوه یه ئەم توره کومه لایه تیانه چییان به سه ر دیت؟ ئاینده ی کاری ئەم توره چی ده بیت؟ ئایا به کوتاییه اتنی ئەزمه ی کورونوا فایروسی، توره کانیش هه لده وه شینه وه یان ده مینه وه و خویان بهرینتر ده که نه وه؟ ئایا ئەرکه که یان هه ر کورکرنه وه ی هاوکاری مادی و دووباره دابه شکرنه وه ی ده بیت به سه ر خیزانه که م ده رامه ته کاند؟... ئەم کورته وتاره هه ولیکی بچوک و

خیزایه بؤ وه لام به و پرسپارانیه ی سه ره وه...

له کاتیکدا که ده سه لاتی سیاسی له کوردستان، نابه پرسه و که مترین ئاور له چینی کریکار و بیده ره تانه کانی ناداته وه. له کاتیکدا کومه لگه ی کوردستان هه ریمکی ده وه له مهنده و خاوه نی قه واره ی ده وه تی نییه، له کاتیکدا حکومه تیک به کرده وه له ئارادا نییه و هه میشه هه ریمی کوردستان له به رده م ره شه بای سیاسی و زمه یین له زره ی ناوچه که دایه و هه موو روداویکی سیاسی دؤخی کوردستان ده جولیئی. داها ت و سامانی ئەم ولاته له لایه ن دوو حزبی پشت به ستو به هیزی چه کدار و

خوبه ستنه وه به ولاتانی ناوچه که وه، به تالان ده برئ. هه ریمی کوردستان هه میشه باجی ملامانی له گه ل به غدا و فیدرالیزی قهومی ده دات... بوونی ریکخواه ی جه ماوه ری سه ره بخو و کاری راسته وخوی جه ماوه ری دوو پیداویستی زیاد له پیویست گرنگ و رولی چاره نووس ساز ده گپرن... وه ئەم روله شیان خالی جیا که ره وه یه له و ریکخواه خیرخوازانیه ی ده سه لات که له بنه رته دا بؤ

بیئرا ده کردنی جه ماوه ر و بؤ به پیرۆزرا گرتنی سه رکرده کوچ کردوه کانیا ن قوتکرانه ته وه... له دلی وها هه لومه رجیکدا توری هاوکاری کومه لایه تی، ئەگه ر له کاتی کورونوا فایروسیا ئەرکیکی نیسانی و له سه ر شان بوو بؤ کومه ک به خیزانه که م ده رامه ته کان، ئەوا له هه لومه رچی ئاساییشدا بییه شانی کومه لگه و خه لکی هه ژار و که م ده رامه ت که زوربه ی هه ره زوری کومه لگه پیکده هین

هه میشه پیویستیان به هاوکاری و کومه که... به لام رۆشنه کومه کی توری هاوکاری کومه لایه تی ناتوانی وه لام ده ره وه ی ئەم ئوردوو بهرینه بیت، و له توانای توری هاوکاری کومه لایه شیدا نییه هه ر خه ریکی کورکرنه وه ی هاوکاری داریی بیت له نیسان دؤست و خه مخوران تا وه لام به ویسته سه ره تاییه کانی ژیان و گوزهرانیان بداته وه. وه کاری توری کومه لایه تیش به تاییه ت له ناوخوی ولاتدا

ئوه نییه که داها ت و کومه کی ولاتانی ده ره وه دابه ش بکات و بیگه یه نیته خیزانه که م ده رامه ته کان. دیاره ده شیت توری هاوکاری کومه لایه تی له ده ره وه ی ولات ناو به ناو بیته پشت په ناو هاوکاری توری هاوکاری کومه لایه تی له ناوخودا... به لام توری هاوکاری کومه لایه تی له شاره کان یان

گه ره کینک یان چه ند گه ره کیندا تا ده گاته ناو کارگه و ناوه ندیکی خزمه تگوازی یان توژیکی پیشه یی، ده سترده بؤ کاری خه باتکارانه ی جه ماوه ری... کاری ریکخواه کردنی جه ماوه ره له ده وری ویسته کانیا ن، کاری نوینه رایه تی کردنی خواست و داواکانی شوین و گه ره ک و ناوه ند و توژیته پیشه ییه کانه... کاری گوشار هینانه بؤ ده سه لات و حکومه ت تا ناچار به دایینکردنی خواسته کانیا ن و

وه لام به گرفته کانیا ن بداته وه. توری هاوکاری کومه لایه تی کاری هوه یه له سه ر بنه ما ی به رژه وه ندی هاوبه ش که سانی جیگا متمانه و ناسراو، دلسۆز، خه مخور و هکو داینه موی کاری توری کومه لایه تی کوبکاته وه و سه ره نه نجام و هکو نوینه ری جه ماوه ری بیبه ش ئالای داخوازی و مافه کانی جه ماوه ری بهرزه که نه وه و بینه هیزیکی خاوه ئیراده و ئیراده سه پاندن.

به کورتی توری هاوکاری کومه لایه تی له شاره کان و گه ره که کانی کوردستاندا، ناوه که ی و هکو خوی بمینیته وه یان ئالوگوری به سه ردا بیت... پیویسته بیته ئامرازی ریکخستن و ئیراده به خشین به جه ماوه ری ئەم شوینه ی مه ودا ی هه لسورانیه تی و نوینه رایه تی ئەم جه ماوه ره بکات له پیناو خواست و مافه کانیا ندا، پیویسته بیته سه کو یان چه تریک بؤ کورکرنه وه ی رابه رانی کاری

جه ماوه ری، که سانی دلسۆز و جیگا متمانه ی ئەم جغرافیایه ی که تیایدا هه لده سورپین... بهرزه که نه وه و بینه هیزیکی خاوه ئیراده و ئیراده سه پاندن.

عبدال مهحمود

کریکاران، زهمه تکیشان، لایه نگرانی وشه و دهنگی نازادا!

بلاوکراوه ی بۆپیشه وه، زمانی تیژ و پاراوی کومونستی و نازادبخوازی نیویه، دهنگ و سه کوی بزوتنه وه ی ناره زایه تی سوسیالیستیانه، به دژی نیزامی زالمانه ی سه رمایه داری و سه کویه کی لیبراوه بؤ روبه رو بونه وه ی فکر و راگه یانددنی دارزیوو فریوکارانه ی بۆرژوازی و بزوتنه وه ره وته سیاسی و فکری و حزبییه کانی... بلندگۆی بانگه وازی هاوچینه کانتانه بؤ هاویشتی و هاوخه باتی، وه دهنگ و مینه بری راسته قینه ی نیویه له دژی هه ر زوئم و سته میک که

له کومه لگای سه رمایه داری نیستاندا، به رامبه ر نیوه ده کړیت... له یه ک وشه دا، بؤ پیشه وه، سه کویه ک و مینه بریکه له به ره ی شۆرش کومه لایه تی چینی کریکاردا، بؤ ژبروژورکردنی دنیای زالمانه ی سه رمایه داری و دامه زراندنی کومه لگایه کی سوسیالیستی...

بؤ نه وه ی بؤ پیشه وه، بتوانیت نه خشی چینایه تی و نه رکی پیناسه کراوی خوی سه رکه وتوانه بباته پیشه وه، له هه والی ناره زایه ییه کانتان، له خویشانندان و مانگرتن و خواسته کانتان، له کیشه و گیروگرفته کان و ریگریه کانی به رده م خه بات و یه کگرتووستان، به رده وام ناگاداری بکه ن... ئەم هه والانه ی حزب و بزوتنه وه و میدیای بۆرژوازی و سبیه ریان، ده یانه وئ به لاری، یان په رده پۆشی بکه ن، نیوه به نیمه ی بگه یه نن... ئەم راستیانه ی

ئه وان په رده پۆشی ده که ن، له ریگای بۆپیشه وه وه، په رده ی له سه ر هه لمان... هه والی نانه منی شوننی کار و قوربانیانی، هه والی سه رکوت و دزی و تالانی ده سه لات و کومپانیاکانیا ن، هه والی توندتیژی دژ به ژنان و قوربانیه کانیا ن، هه والی پینشیکاری نازادیه سیاسییه کان، نازادی رۆژنامه گه ری و نازادی مافه فه ردی و مه ده نیه کان... به نییه بگه یه نن... بۆپیشه وه، دهنگی سازشهنه گرو سه کوی راستیژی و مه یدانیکی گرنگی نیویه، له پیناو دنیایه کی باشترا. له هه ر جیگا گو شه یه کی ئەم دنیایه ن له په یوه ندی به رده وامدان له گه ئیدا... نه دره س ئیمیل و پیگه ی بؤ پیشه وه یه..

www.bopehsawa.net / bopeshawa@gmail.com / بۆپیشه وه

Forward

ھاوکارى سەرنووسەر: ئاراس رەشىد

نووسەرانى ئەم ژمارەيە:

ئاراس رەشىد، عەبدوﻻﻩ ﻣﻪﺣﻤﻮﺩ، شوانە ﺣﻪﺳﻪﻥ
ﻋﻪﺑﺪﻟﺮﺣﻤﻦ رەسول، ﻛﺎﻛﻪ ﻻﻭ ﺗﻪﺣﺴﯩﻦ، ﺑﯩﻮﺍ
ﺳﺎﻟﺢ، ﻛﺎﻭﺍﻥ ﻗﺎﺩﺭ، ﺟﻪﻣﺎﻝ ﻧﻮﺭﻯ، ئارام ﺣﻪﺳﻪﻥ،
ﻫﻪﺗﺎﻭ ﻋﻪﺑﺪﻭﻻﻩﻫﻲ، ﻋﻮﻣﻪﺭ ﺩﻩﺭﻭﯨﺶ، ئەﻣﻪﺩ
ﺟﻮﺍﻧﻜﺎﺭ... ﻟﻪﮔﻪﻝ ﺩﯗﺳﯩﻴﻪﻯ ﺗﺎﻳﺒﻪﺕ ﺑﻪﻣﻠﻪﻟﻨﯩﻲ
ﺑﻪﻏﺪﺍ ﻭ ﻫﻪﺭﯨﻢ ﻭ ﭘﺮﺳﻲ ﻣﻮﭼﻪ، ﻭ ﺗﻪﻭﻩﺭﻩﻯ ﺗﺎﻳﺒﻪﺕ
ﺑﻪ ﺗﯘﺭﻯ ﺑﻪﺭﻛﺎﺭﻯ ﻛﯚﻣﻪﻻﻳﻪﺗﻲ...

پاڤژگارى سەرنووسەر: رېبوار ئەحمەد

بۇناردنى بابەت و پەيوەندى:
bopeshawa@gmail.com
بۇ پەيوەندى بەسەر نووسەرەو:
abdulla.mahmud@gmail.com
بۇ خويىندەوئى بابەت و وتارەگانى بۇ پېشەو
سەردانى سايتى بۇ پېشەو بەگن:
www.bopeshawa.net

دوا وتە

كتيبي "كۆمۆنيزمى نوئى" بلاوېوۋە

ئايندەكى كارى تۇرى ھاوکارى كۆمەلەپتەكان...

پېكھاتنى تۇرى ھاوکارى كۆمەلەپتەكى لەدۇخى كۆرۈنا
فايرۆس، لەسەر دەستى ژمارەيەك لە كەسانى
ئازادىخواز و ئىنسان
دۇست، چەپ و
كۆمۇنىست و
ھەلسورايى كارى
جەماوۋەرى سەرەتا
لەچەند ولاتىكى
دەرەو، بەمەبەستى
ھاوکارى و رېنوۋىنى
تەندروستى و،
پاشانىش دەستېردنى

بۇ كۆرگەندەوئى خۇبەخشانەى ھاوکارى دارايى
لەكەسانى ئىنساندۆسى و پېشكەوتنخواز و
ناردنەوئى بۇ كوردستان و دابەشكردنى بەسەر
ژمارەيەكى زۆر لە خىزانە كەمدەرامەت و ھەژارەكان
لەلايەن كەسانى دلسۆزەو، ئەركىكى جىگا ستايش و
ھاوكات ئەلگۆيەكى نوئى و كارسازە لە كارى
رىكخراو بۇ بەھاناوۋە چوونى دەيان خىزانى
بىتدەرەتان.
پېكھاتنى ئەم تۇرەنو دواتر گۆزەنەوئى بۇ بەشېك
لە شارو شاروچكەكانى...

بۇ لاپەرە 17

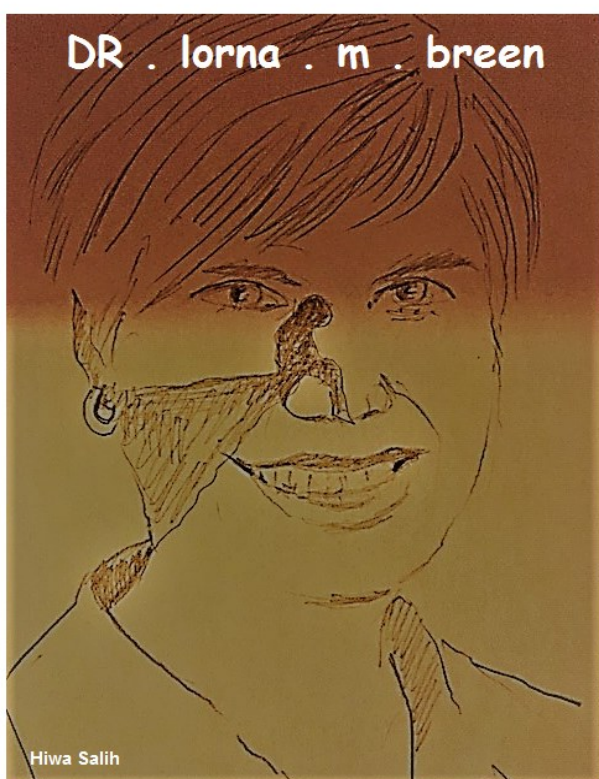
كتيبي "كۆمۆنيزمى نوئى" لىكۆلەنەوئەيەكى مېژوۋىيى و
سىياسى رەخنەگرانەيە سەبارەت بە حزب و دەولەت
و كىشەكانى كۆمۇنيزمى سەردەم.
ئەم كىتېبە ۴۰۰ لاپەرەيە و لە ۲۴ بەش پىك دىت.
نووسەرى ئەم كىتېبە ئاسۇ كەمال سەبارەت بە
ناوەرۈكى ئەم كىتېبە دەلەت: ئەم لىكۆلەنەوئەيە
مېژوۋى سۆشپالىستىيە دېموكراتى و بەلشەفى و
كۆمۇنيزمى كرىكارى تاوتوئى دەكا و ھۆكارەكانى
گۆرانى شكىل و ناوەرۈكى حزبى چىنى كرىكار و
مۇدىلى سىياسى و ئابوۋرى سۆشپالىستىيە و
قەيرانەكانى بزوتتەوئى كۆمۇنىستى دەخاتە بەر باس
و لىكەندەوئە رەخنە. لە كۆتايىدا باسى

خوارەوئە كىتېبى "كۆمۇنيزمى نوئى" لە رېگەى ئۇنلاينەوئە دەتوانن بە
خۇرايى وەرېگرن بە PDF و ebook. www.asokamal.com
ھەرەھا دواتر كاتى بلاوېوۋەئى لە كوردستان و ناوئى
كىتېخانەكانى كوردستان بلاو دەكەينەوئە بۇ كرىنى كىتېبەكە.
گرنگ بۇ ئىمە خويىندەوئە و راي ئىوئەيە و ھىوادارىن گىفتوگۆيەكى
سوود بەخش دروست بكا.
لەو باوەرەوئە كە كۆمۇنيزمى نوئى دىدگايەكى رەخنەگرانەيە بۇ
مېژوۋى سۆشپالىستىيە دەولەتى سەدەى بىست، و لە ھەمان كاتىشدا
گەشەپىدانى مېژوۋى بزوتتەوئى كرىكارى و كۆمۇنىستى بۇ گۆرپىنى
سىستىمى سەرمایەدارى و ھىنانە دى دنيايەكى باشترى
سۆشپالىستىيە. ھەربۆيە پىئوستى بە ھەولى ھەرەوئەزى ھەموو
كۆمۇنىست و كرىكارانە كە بە شدارى لەم دايەلۇگ و پىرسانەدا
بەگەين كە چارەنوسى ھاوبەشى بزوتتەوئەكەمان ديارى دەكا.
بۇخويىندەوئە ئەم كىتېبە بەشىوئى PDF و ebook دەتوانن
سەردانى مالپەرى نووسەر بەگن... www.asokamal.com

پىئوستىيەكانى سەرھەلەدانى كۆمۇنيزمىكى نوئى دەكا كە بتوانى
وئەلامدەرەوئى خەباتى چىنايەتى كرىكاران بى لە ئەمرودا و كۆتايى
بە دابەش بوونى ناوئى چىنى كرىكار و كۆمۇنىستەكان بەھىنى و
ئاسۇ و مۇدىلىكى نوئى لە حزبى كرىكارى بخەنە روو كە رەنگدانەوئە
و رۇخى كۆمەلگەى كۆمۇنىستى لە خۇ نىشان بدا و ھەژموونى پەيدا
بكا لە نيو چىنى كرىكار و كۆمەلگەدا تاكو بتوانى مومكىن بوونى
سۆشپالىزم وەك بەدىلى سىستىمى ئەزمەگرتوۋى سەرمایدارى
نمايش بكا.
كۆمۇنيزمى نوئى دىدگايەكى رەخنەگرانەيە بۇ مېژوۋى سۆشپالىستىيە
دەولەتى سەدەى بىست، و لە ھەمان كاتىشدا گەشەپىدانى مېژوۋى
بزوتتەوئى كرىكارى و كۆمۇنىستى بۇ گۆرپىنى سىستىمى
سەرمایەدارى و ھىنانە دى دنيايەكى باشترى سۆشپالىستىيە.
لەم كاتى كەرەنتىنەدا كە زەحمەتى گەشىتنى ئەم كىتېبە بەشىوئە
كاغەز بەو ھاورىيانەئى لە دەرەوئى وولاتن بۇ زۆرىك لەوانەيە
سەخت بى و كاتىكى زۆرى بوئى، ھەربۆيە ئىستا لەم لىنكەنەى

لە بۆيىشەوئە

بلاوېوۋەئە ھەر
پاگەياندن، بەيان، ناساندنى
كتىب، كەمپىن، راپورت،
وتار، گىفتوگۆ...
لەبلاو كراوئە پىگەى
بۆيىشەوئە، بەماناى پشوانى
بۆيىشەوئە نىيە
لىيان....

بەرھەمى نوئى ھونەرەند ھىوا سالج

سىمبولىك بۇ ئەو پەرىستارانەى لە پېشەوئى شەرى دژ بە كۆرۇنادا لە
خەندەكى، بەرگىدا بوون بە قوربانى،
دكتۇرە (لۇرنا) لە نىۋورك لە ئەمريكا رۇژانە وەك ھەر پەرىستارىكى تر
وەك ھاوکارەكانى ۱۸ سەعات بە پېئو لە خەستەخانەكاندا كارى دەكرد.
سەرەتا خۇى گىرۇدەى فايرۆسەكە بوو بەلام كۆلى نەدا و دواى
چاكبونەوئى بىن پشودان چوۋوئە سەنگەرى خزمەتكردن، بەداخوئە بە
بىنىنى ئەو ھەموو مەرگ و تاوانە دژى مرۇفايەتییە بە بىنىنى ئەو
ھەموو قوربانىيەى فايرۆسى كۆرۇنا، خۇى پت نەگىرا و كۆتايى بە ژيانى
خۇى ھىئا (پەرىستاران. ئەو ئىنسانانەى بۇ ژيانى ھەمووان لە رېزى
پېشەوئى مەرگدان)